

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravnštvo in upravnštvo na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujedno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovite, da pošiljanje ne prenehate in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četr leta . . . gld. 3·30
Pol leta . . . „ 6·50 Jeden mesec . „ 1·10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četr leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8— Jeden mesec . „ 1·40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a nkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Ob jednem opozarjam č. gg. p. n. naročnike, kateri nam do 15. oktobra t. l. ne pošljejo naročnine, da jim bude list ustavljen.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Svetčev banket.

V posebno nemilem spominu ostala nam je šolska sekacija prvega slovenskega katoliškega shoda in malone ves naš odpornost koncentroval se je zoper resolucije, katere je izvarila ter slovensemu shodu predložila ta sekacija. Ostro morali smo obsojati meglenost in prijenljivost resolucij gledě narodnega šolstva in upravnopravnog videla se nam je v njenem bistvu resolucija, tikajoča se visokega našega šolstva. A to še ni bilo najhujše. Pravi pravcati madež pa je pritisnil katoliškemu shodu in njega šolski sekiji prežalostni napad na družbo sv. Cirila in Metoda in na moža, požrtvovalno delujočega v svetem znamenju te družbe, napad, vršivši se od strani človeka, kateri je bil v to zadnji morda poklican širom slovenske domovine. Skušal se je ta greh kasneje utajiti, a zaman; preveč je bilo živih svedokov, prejasna je bila drzna beseda in famnega napadovalca in slovenski protesti vsega slovenstva

pribili so ta herostratski čin „in perpetuam rei memoriam“. Na ves glas ponavljal je vesolni narod slovenski, da bi mu družba sv. Cirila in Metoda ne ostala in ne mogla ostati isto, kar mu je danes, ako bi prodrla nakana šolske sekije katoliškega shoda. O tem danes nič več debate!

To in pa hkratni tudi po shodu trdovratno in cinično opetovanji, vseskozi neutemeljeni napad na osebo, na moža, ki že pol stoletja nesobično in požrtvovalno deluje za narod naš in ki je imel nalog, zastopati na katoliškemu shodu neškaljeni program napadene družbe, vse to provociralo je narodno manifestacijo, o kateri nam je govoriti danes. Odzivajoč se splošnemu pozivu, zbrali so se nekateri odlični rodoljubi Ljubljanski z namenom, da prirede primerno zadoščenje rodoljubu, žaljenemu v znamenju družbe sv. Cirila in Metoda in tej strogo verski družbi sami. V to svrhu pozvali so v miru in dostojni besedi somišljenike na skupen banket, na katerem naj bi se bilo protestovalo zgorj zoper označeni napad in zoper vsako spremembu namena in tendencije naše vseslovenske šolske družbe. To in nič drugače je namen Svetčevemu banketu; tuj mu bode kultus osebe kot take in tudi za sodnika ostalih sklepov katoliškega shoda se ni razglaševal in se ne bode. Brez hrupa in brez vsake javne agitacije naj bi se bil vršil ta akt priproste narodne hvaležnosti.

To zadnje pa so zaprečili uprizoritelji naporninane najžalostnejšega akta slovenskega katoliškega shoda, ki jih skeli in peče njihova slaba vest. Še ni bilo nikjer objavljeno vabilo na banket in že se je pričela strastna protiagitacija, a to zoper le s podlimi napadi na osebe, in sedaj celo na duhovnike, stoeče na čelu družbi sv. Cirila in Metoda, braneče deco slovensko potučenja narodnega in izneverenja verskega in pa na pogumnega branitelja družbe na usodnem shodu slovenskega katoliškega shoda šolske sekije. „Wenn der Purpur fällt, muss auch der Herzog nach“ tako sodili so nepoklicani sodniki našega narodnega šolstva in na proskripcionsko listo zapisali so imena Zupan, Žlogar in Koblar, vprašajoč jih „ali si niso v svesti odgo-

vornosti pred Bogom, ker se liberalci pri svojem rovanju zoper našega škofa v prvi vrsti sklicujejo tudi na Vas, češ, saj tudi duhovniki tako misljijo.“ Tendencija tega napada, katerega nam pač ni treba natančneje karakterizovati, je jasna in očitna. Vidva, slovenska duhovnika Zupan in Žlogar, stoeče na čelu družbe sv. Cirila in Metoda, ali izstopita iz vodstva in družbe, da budem potem lagljie napadali družbo kot „liberalno“, ali pa izposluja izjavo družbe zoper Svetčev banket, da mu izpodneseta tla ter odvzameta est. Ti, slovenski duhovnik Koblar pa prekliči svoj podpis na vabilu, s tem pa tudi svojo možato besedo v prid in korist verske in narodne družbe sv. Cirila in Metoda na katoliškem shodu.

Žalostna dovelj je ta tendencija, a sedaj nastane vprašanje, od koga izhaja. V tem pogledu pa se nam vidi velevažna in nekako toljilna slovesna izjava urednika Slovenčevega in deželnega poslanca gospoda Ignacija Žitnika v zadnji seji deželnega zbora kranjskega z dne 28. septembra 1892. V tej seji je g. Žitnik slovesno izjavil, da je „Slovenec“ glasilo ljubljanskega knezoškofa ravnolik toliko ali še manj, nego glasilo gosp. Hribarja in „da še niti jedenkrat ni imel nobenega migljaja, diktata ali povelja od knezoškofa samega ali od kake od knezoškofa poslane osebe“. (Vide Slovenca z dne 10. septembra 1892. št. 223.) To izjavo si sedaj mi dobro zapomnimo in zapomnijo naj si jo vsi duhovniki kranjski, ki so si navzlic pisavi „Slovenca“ ohranili še neskajeno ljubezen do naroda svojega. Ia ni jih malo število takih duhovnikov. Ne v imenu kakega poklicanega predstojnika, nego jedino le v svojem imenu drznili so se urednik in sotrudniki Slovenčevi kazati pot, in še več, obsojati trojico duhovnih svojih tovarišev, katerim po našem skromnem mnenju niso vredni jermenov odvezati pričrevljih, bodisi kot duhovnikom, bodisi kot rodoljubom slovenskim. To jedino hoteli smo danes konstatovati, to prihranilo nam je vsak drug odgovor na ta nepoklicani anatema. Dostojen odgovor na to brezkončno držnost dali bodo napadeni duhovniki, dala bo vsa zavedna in nepre-

LISTEK.

Kuharica.

(Francoski spisal Richard O' Monroy; poslovenil N.)

Kje sem nehal? Prav! . . . Markí Hektor de Saint-Alcove poročil se je, ločivši se od markize, s svojo kuharico Franico. Jeli tako? Torej dalje!

Franica preselila se je sedaj kot gospodica na grad Handretteov. Težko bi bilo reči, da je bila v ugodnem položaju. Prav narobe! Na klasičnih tleh plemiškega ponosa pozdravili so bivšo kuharico in novopečeno markizo jako slabu in to navzlic nje krasni postavi, za katero bi se bil unel celo Rubens. Robina Susmonde, katere visokorodni želodci niso nikdar imeli priliko ceniti Franičino umetnost, držala se je bladno, rodbina Solangin rezervirano, rodbina Pressy-Bussac pa skoro sovražno. Kdor pa v tej deželi nima na svoji strani odločilnih rodbin — gorje tistem!

Markí Saint-Alcove boril se je nekaj časa hrabro zoper te predsodke. Sanjaril je vedno o kolosalnih ženah, kar se mu je med aristokratčno subimi postavami zdelo prijetna prememba.

Zadnji drastični dokaz tega vjegovega ukusa pa je najbolj čutil njegov želodec. Prepelice, pa-

štete in druga jedila niso bila po svatbi več tako dobra, kakor prej, ko je še Franica vihtela kuhalnico. Odkar je postala Franica markiza, ostavila je kuhanje. Spominjajte se tega slučaja, slatkoustni samec, ako se mislite ravnati po tem vzgledu, da si zagotovite za starost dobro kuhinjo. Spekulacija je slabă; dobi se sicer žena, izgubi se pa kuharica.

Markí je bil kmalu razočaran. Šest mesecev po svatbi s kuharico postala mu je žena zoperna. Kdor se je jedenkrat ločil, temu ugaja stvar. Hektor ni dolgo ugibal, ampak zavrgel tudi drugo svojo ženo. Zagotovil ji je dosmrtno pokojnino, primerno prejšnji njeni mezdi s stranskimi dohodki, ji dal izpričevalo, da je pri njem sedem let služila zvesto in pošteno v njega popolno zadovoljnost, ter jo odslovil.

Franica se je z zdvajajočim srcem udala v svojo usodo. Visoko socijalno stanje, brezskrbno življenje, z grbi okičena kočija in postarni grad, na katerega stolpu je vihrala zastava, vsega tega ji ni bilo žal. Bila je poštena, preprosta dekle, ki je markija res srčno ljubila in za kar ji je bilo žal, to je bil prav ta mož s prikupnim usmeyom, fino poltjo, belo, drobno roko in nežnimi brčicami. Vse ovire je zmagała in si pridobila tega moža; a zdaj je bilo vsemu temu konec! Kolika žalost!

Markí je uvidel, da mu po novem tem škanalu ni več obstanka na anjouskih tleb. Prodal je grad, njive in gozde svojemu sosedu in se preselil v Pariz, kjer so mu letni dohodki dvehstotisoč frankov zagotovili milostno sodbo dvakratni njegovi ločitvi.

Kdor pozna prijetnosti obiteljskega življenja, čitanja pri topli peči, in je star štirideset let, tistega ne mika več iskati vedno novega ženskega znanstva. Konečno pa pride neugodni trenutek, ko ga obide taka otožnost po lastnem domu, da si je ne more ubraniti. Tudi v Hektorju vzbudila se je želja, oženiti se znova. V salonu imovite Angleškinje, Mrs. Darlington, spoznal se je z mlado krasno vdovo, lady Arabella Pringle, pravo a od kulture oplemenjeno Rubensovo postavo. Lady Arabella je bila visoka in močna, čez pas pa izredno tanka, imela je bohotai rameni, fine prste in otroško-majhne roké. Po tritedenski ljubeznivosti prosil je Hektor te roke in jo dobil.

Lady Pringle se kot inozemka ni dosti zanimala za Hektorjevo preteklost, vedela je samo to, da se je ločil od markize, ker nista mogla izhajati drug z drugim.

Po nepozabnem ženitovanjskem popotovanju po Angleškem vrnila se je mlada dvojica v Pariz in

slepjena slovenska duhovščina, dalo bo razumništvo slovensko koncentrovano v družbi sv. Cirila in Metoda — dne 9. t. m. na Svetčevem banketu. A boste brez skrbi, gospoda Slovenčeva, ta odgovor ne bo obstajal po vašem receptu v napadu na posamezne osebe, ta odgovor utemeljen bo v besedah Izveličarjevih: „Odpusti jim, o Gospod, saj ne vedo, kaj delajo.“ Tako budi! —

Deželni zbor kranjski.

V Ljubljani, 27. septembra.
Popoludanska seja.
(Konec.)

Posl. Murnik oglaši se k XII. poglavji in pravi, da je bilo leto zopet nesrečno in mnogo škod po uimah, zatorej se je prekoračil v to dovoljeni kredit Oziraje se na to stavi resolucijo:

Dovoljuje se iz deželnega zaklada v poglavju XII., naslovu 1., za podpore po uimah poškodovanim naknadni kredit za 1892. leto v znesku 7000 gld.

Posl. Žitnik predlaga, naj se vsota tega naknadnega kredita zviša na 10.000 goldinarjev. Po-ročevalce Šuklje se strinja s predlogom posl. Žitnika, kateri se potem tudi vzprejme in tudi predlog finančnega odseka.

Vsi drugi predlogi finančnega odseka bili so pri posamičnih poglavjih vzprejeti brez razprave. Rešila se je tudi prošnja pedagogiškega društva v Krškem in vzprejel predlog finančnega odseka:

Pedagogiškemu društvu v Krškem dovoljuje se za I. 1893. podpora iz deželnega zaklada v znesku 100 gld. Ob jednem se pooblašča deželni odbor, da kupi za 100 gld. primernih knjig pedagoške vsebine iz društvene zaloge ter jih razdeli mej posamezne šolske knjižnice. Tudi ta svota nakazati na račun deželnega zaklada za I. 1892.

Finančni odsek stavlja je potem še nastopne predloge:

I. Skupna potrebščina deželnega zaklada za leto 1893. v znesku . . . 837.557 gld. in zaklada v znesku 86.444 — torej s primanjkljajem . . . 751.113 gld. se potrdi.

II. Za potrebno pokritje primanjkljaja v znesku 751.113 gld. naj se za leto 1893. pobira

1.) 40% priklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v znesku 136.156 gld.

2.) Sledče naklade:

- a) od porabljenih likerjev in vseh posljenih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine od hektolitra po 6 gld.,
- b) od vseh porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 18 kr., v skupnem znesku 180.000 gld.

3.) 28% priklada na vso predpisano svoto vseh neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred v znesku 441.422 gld.

III. Deželnemu odboru se naroča pridobiti

si začela urejati prijeten dom. Markí kupil je malo bišo v rue Rembrandt in naročil v neki posredovalnici služeb, naj se najamejo zanj dobri posli.

Baš ko sta markí in soproga poobedovala, naznani jima sluga, da je prišla nova kuvarica in prosi dovoljenja, predstaviti se gospodi.

— Pripeljite jo, ukazala je Arabela in koj na to ustupila je nova kuvarica.

Markí Saint-Alcove udušil je siloma vzklik začudenja in strahu, videvši novo kuvarico. Kakor grozna maštevalka stala je pred njim — nekdanja njegova žena Franica.

— Milostna, rekla je Franica in se globoko priklonila, tu so moje svedočbe. Kuhati znam izvrstno; sedem let sem služila v jedni ter isti hiši. Gospod markí me pozna, on, milostna, povedal Vam bo najlaglje, sem li sposobna zadoščati Vašim zahtevam.

— Vijo poznate? vprašala je markiza Hektorja.

— Da . . . ne . . . to se pravi . . . kubati zna brez dvoma izvrstno . . . res izvrstno . . . toda za najino skromno bišo . . .

Hektor je bil v takšni zadregi, da sam ni vedel, kaj govorí in jeclja, a prepadenost njegova prikipele je do viška, ko je Arabela izjavila, da vzprejme Franico v službo. Hektor ugovarjal je na vso moč.

sklepom pod II 1) in 3) Najvišjega potrjenja. — Predlogi se vzprejmejo brez razprave.

Finančni odsek dalje predlaga, da se za leto 1893. podaljšajo sledeči krediti:

- 1.) Za uravnavo Mirne 1. obrok 20.000 gld.,
- 2.) za cesto Lipa-Podpeč 1000 gld.,
- 3.) za preložitev okrajne ceste pri Selih 3500 gld.,
- 4.) za preložitev okrajne ceste pri Vrhniku 3000 gld.,
- 5.) za preložitev Kočevsko-Laške okrajne ceste 3500 gld.,
- 6.) za napravo savskega mostu pri Smledniku 5000 gld.,
- 7.) za obrambo mostu čez Ljubljanico pri Gor. Kašli 1000 gld.,
- 8.) za zgradbo infekcijske bolnice 20.000 gld. — Vsi predlogi se vzprejmejo.

Konečno predlaga finančni odsek sledeče resolucije k proračunu deželnega zaklada za leto 1893.:

1.) Visoka vlada se pozivlje, naročiti okrajnemu glavarstvu v Radovljici, naj v smislu obstoječih zakonskih določil skrbi za ustanovljenje vodnih zadrug zaradi ohranitve obrambnih in zgradbenih naprav v gorenji Savski dolini (ad „Potrebščine“, IV., 4).

2.) Visoka vlada se pozivlje, da zaukaže okrajnim glavarstvom, naj se pri pregledovanji plemenitkih bikov strogo držé predpisov § 7. zakona z dne 11. avgusta 1890, dež. zak. št. 4, ter skrbé za to, da se dotični ugledi kolikor mogoče kumulujejo in komisijski troški znižajo (ad „Potrebščine“, IV., 9 b).

3. Visoka vlada se naprosi, da potrebno ukrene, da se v interesu javne varnosti in v olajšanje službovanja žandarmov — žandarmerijska postaja v Dragi premesti v Travnik občine Loški Potok.

4. Z ozirom na denarni uspeh deželne naklade na žgane opojne tekočine odmeri se za leto 1893 poslujočemu osobju posebna nagrada v znesku 5% od vsega čistega dohodka, kateri po odbitih prvotnih remanencah presega 100.000 gld. Deželni odbor se pooblašča, da po svoji previdnosti razdeli to svoto mej one pri pobiranji deželne naklade poslujoče osebe, katere se bodo tokom leta odlikovale po posebni spremnosti in točnosti. Iz istega zneska naj se eventualno tudi primerno nagradi akcesist Zvonimir Zor.

5. Deželnemu odboru se naroča, da se udeleži letošnje zakupne dražbe užitninskega davka kot ponudoik imenom dežele.

Konečno nasvetuje finančni odsek, da so s posameznimi točkami proračuna vred rešene dotične finančnemu odseku izročene prošnje. — Resolucije vzprejete so se brez razprave.

S tem bila je rešena zadnja točka dnevnega reda.

Deželni predsednik baron Winkler naznani, da je deželni zbor, ker je dovršil najnujnejša svoja dela, po Najvišjem nalogu odložen za nedoločen čas.

Deželni glavar zaključi sejo, žeče gg. poslancem, da se zdravi zopet vidijo pri bodoči seji, katero bodo naznani pismeno.

V kratkem svojem zasedanju rešil je deželni zbor mnoga stvari in sklenil jeden zakon, ter se sme z zadoščenjem ozirati na letošnje, četudi kratko zasedanje.

— Kaj imate zoper njo? vprašala je Arabela. Meni je všeč. Ker jo poznate in veste, da je izvrstna kuvarica, smeva se srečna šteti, da jo dobiva.

Hektor se je moral udati. Kaj, ko bi Franica v svoji jezi vse povedala, kar vé? Kaj potem! Groza je stresla Hektorja in mrzel pot mu je stopil na čelo in — udal se je. Franica, ki je bila pri pogajanji radi plače zelo popustna, ostala je v hiši in ko je zapustila salon, pogledala Hektorja še jedenkrat goreče in pomembno . . .

* * *

Sedaj, ljubi moji, si morete predstaviti grozno situacijo Hektorjevo mej svojima dvema ženama, bivšo in sedanjo. V svoji sobi je vedno zaprt, a na hodniku se gode časih strašne reti.

— Hektor, ljubi me!

— Kaj vam hodi na misel, nesrečnica!

— Poljubi me! Samo jedenkrat, a tako, kakor nekdaj! Moraš! Ukazujem ti! Če ne — povem markizi vse!

In siromašni, tako hudo kaznovani Hektor poljublja Franico in fino parfumirane brke njegove brišajo mastna lica kuvarčina.

O sramota! Kaj so Dantjeve muke v primeri s takšnim trpljenjem! Nihče ni sposoben popisati ga, tudi jaz ne, zato — končam.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 30. septembra.

Deželni zbor.

Pri razpravi o deželnem proračunu v koroškem deželnem zboru izrekel je posl. Ghon svojo nevoljo, da se je deželni zbor sklical o neugodnem času in izrazi željo, naj se sklicuje vedno ob tistem času, da bode deželnemu odboru moči prediti posamezne predloge. Deželni predsednik Schmidt je odgovoril, da pristaže kroni pravica, sklicevati deželne zvore kadarkoli in da vrši to svojo pravico tako, kakor je primerno zamotanemu avstrijskemu parlamentarizmu. Danes je bila zadnja seja. — V tržaškem deželnem zboru stavlja je posl. Burgstaller predlog, da je petakarjem dovoliti volilsko pravo.

Situacija.

Posl. dr. Ebenhoch govoril je na volilskem shodu v Gramastettenu jako karakteristično o političnem položaju. Vlad je priporočal, naj si v gospodarskih rečeh ohrani proste roke, v političnem oziru pa naj ostavi sedanje ozkosrčno svoje stališče. Dr. Ebenhoch želi, da ostanejo nemški konservativci v prijateljskih odnosajih s Poljaki, od katerih se je najprej nadejati izdatne podpore, a tudi s protisemiti, stojecimi na krščanski podlagi, je zvezlo toplo priporočati. Konfesionalnih želj je sedaj ni moč realizovati. Konservativni nemški poslanci ugibali so — povedal je dr. Ebenhoch — že večkrat, ali bi ne kazalo izstopiti iz Hohenwartovega kluba in enkrat je bilo to že sklenjena stvar, prouzročena po omahljivosti nekaterih članov kluba. Z ozirom na veliki upliv grofa Hohenwarta pa je stranka svojo misel zopet opustila. — Drž. posl. Czaykowski, član poljskega kluba, izrekel se je na volilskem shodu v Grzymalowu o sedanjem političnem položaju tako-le: Civilizatorna in kulturna važnost nemške levice nam je znana, a navzlic temu se Poljaki ne bodo izneverili principom, za katere delujejo, odkar se je začela konstitucijska doba. Nobena stranka ne sme dobiti hegemonije. Če se trdi: politika ravnopravnosti vseh narodov je politika boja, potem je centralizacija in germanizacija boj brez politike, a srđit in nevaren, bolj nego sedaj. Avtonomija krovov je prva točka v političnem programu Poljakov. — V Železnem Brodu na Češkem poročal je mladoščki posl. dr. Kramař o svojem in svojih tovarišev političnem delovanju. O Ital je plemstvu, da ima prema srca za narod in se za narodne interese ne unema tako, kakor poljsko ali madjarsko, kar je toliko bolj neumevno, ker se plemstvu ni bat Tassfe, morda se je Tassfe bolj bat plemstvo. Mladoščka adresa je bil poskus zdjeliti vse češke frakcije, a veleposestniki in Staročehi so adreso odklonili grotu Tassfe na ljubav in s tem pokazali znova, da se drže punktacij, čeprav so narodu očitno na škodo.

Konferencija čeških poslancev.

Odpor Mladočehov zoper nasvetovanju konferencijo vseh čeških poslancev izvira iz bojazni, da misijo združeni Staročehi in veleposestniki s pomočjo moravskih Čehov udušiti program mladočehški in seveda tudi stranko. Iz tega uzroka nasvetovali so mladočehški poslanci, naj se ne sklepa ničesar, ampak konferencija naj se le posvetuje. Z ozirom na to stališče javljajo sedaj staročehški listi, da se na tej konferenci ne bo nič ukenilo, čemur bi vši poslanci ne pritrdirili, ker je namen konferenci le ta, doseči prostovoljno pritrjenje vseh frakcij za potrebole korake, katere je storiti, da se reši sedanja situacija.

Vnanje države.

Italija in trojna zveza.

Slavnosti v Genovi vzbudile so znova dremače simpatije za Francoze v starem ligurijskem mestu. Skoro vse listi začeli so zopet pobijati trojno zvezo, dolžeč jo, da je zakrivila velika bremena italijanskih davkoplačevalcev, demokratična društva pa sklicujejo shode, na katerih se dolži vlada, da bode s svojo protifrancosko politiko uničila gospodarstvo italijansko, podkopala veljavno državo in pomogla papežu do posvetne vlade. Tudi Milanski „Secolo“ začel je znova boj zoper trojno zvezo, pozivljajoč svoje somišljenike, naj organizujejo veliko agitacijo za Francijo, a Bogeneška „Patria“ podpira ta predlog in bujska zoper Avstrijo. Če se pomisli, da se bodo v kratkem vršile nove volitve, je lahko umeti, zakaj so opozicijski listi spravili trojno zopet v razgovor.

Ruska sodba o kraljici Nataliji.

Rusk diplomat izrekel se je proti dopisniku ruskega lista „Novoe Vremja“ gledé kraljice Natalije ravno nasprotno dosedanjemu javnemu mnenju. Diplomat je trdil, da je govorica o Natalijinih simpatijah za Rusijo povse iz trte izvita. Natalija je francoski vzgojena, čita samo francoske liste in ume komaj ruski. Za Rusijo ji ni bilo nikdar srce. Podpirala je avstrofilske politike srbske, podpirala Khevenhüllerja in po prisiljenem odsodu metropolita Mihaela obečala, da bode po cesarju Fraucu Jožefu pridobila Karlovškega patrijarha za svoje

Dalje v prilogi.

namene. Ko je Milan po porazu pri Slinici hotel odpovedati se kralji, zagotovila si je Natalija pomoč Khevenhüllerjevo, da bi postala regentinja in obljubila brezposojno avstrofisko politiko. Milan pa se je tedaj radi tega sprl z Natalijo, odstavljal Gaštanina in pozval Rističa. — Diplomat trdil je tudi, da nima kraljica nikake zaslombe v narodu.

Londonski lord-mayor.

Za dobo jednega leta izvoljeni lord-mayor Londonski dobil je naslednika. Izvoljen je bil Alderman Knill, a ta volitev zadela je ob odločen upor mnogih uglednih krogov. Knill je namreč katolik in je stavl pogoj, da se mu kot lord mayorju ne bude treba udeleževati oficijelnih svečanosti v angleški cerkvi, ampak da bo tja pošiljal svojega namestnika. Doslej bili so že večkrat voljeni katališki župani v Londonu, a nikdar ni še nihče stavil tega pogoja.

Dopisi.

Iz Trsta 30. septembra. [Izv. dopis] (Zopet slovenska šola v mestnem zboru.) Včeraj imeli smo zopet viharno sejo v našem mestnem zboru, v kateri smo se osvedočili z nova, kako malo je Tržaškim Slovencem pričakovati od pravicoljubnosti italijanskih liberalcev, ki o slovenskem življu in njega opravičenih zahtevah nečejo vedeti ničesar. Upravo nesramno je govoril znani Rascovich, katerega je dobro zavrnil naš Nabergoj. Galerija kašljala je, razgrajala, upila in žvižgala, da je moral celo župan sam ostro zavrniti te olikane zastopnike „latinske kulture“. Na dnevnem redu je bilo poročilo šolskega odseka o novi prošnji za ustanovitev slovenske šole v mestu. To prošnjo predložilo je namestništvo 40 slovenskih roditeljev, ki želé, da se osnuje slovenska šola v obližji „Piazze Lipsia“. Namestništvo pozvalo je mestni zastop, da pošlje dva zastopnika v komisijo za potrebne poizvedbe, šolski odsek pa stavi po svojem poročevalcu Rascovichu predlog, da se ne odpošlje nobenega zastopnika.

Prvi oglasil se je obč. svet. Nabergoj, rekoč, da ne more pririditi temu predlogu, ki skuša le zavleči rešitev vprašanja, ki se bode moralo vender le rešiti. Če mestni zastop ne bode hotel poslati svojih zastopnikov, imenovalo bode namestništvo samo dva magistratna odposlanca in ta druga prošnja bode se vzprejela, ker v resnici dokazuje potrebo slovenske šole v mestu. (Na galeriji kličejo: Bum! bum! in razgrajajo.) Pri sv. Jakobu je zasobna slovenska šola, v katero bodi okolo 300 otrok. Mestni zastop bi dokazal, da je res liberalen, ako dovoli slovensko šolo v mestu. Konča rekoč, da bode glasoval proti predlogu šolskega odseka.

Obč. svet. Consolo skušal je opravičevati predlog, rekoč, da je na podlagi temeljnih (?) študij mestni zastop že zadnjič dokazał, da nima dolžnosti ustanoviti take šole v mestu, za katero ne govoriti niti oportuniteta. Če bode magistrat udeležil se razprave o tej stvari, storil bode to le, da je pokoren nalogu namestništva. Na vprašanje mest. svet. Luzzatta, je li res, da se namestu odposlanec, katera mestni zastop ni hotel imenovati, udeležujeta magistratna odposlanca preiskav v komisiji, odgovoril je poročevalci, da to ni res, da pa namestništvo veleva magistratu, kot okr. šol. oblastu, da vrši potrebne poizvedbe s pomočjo šolskega nadzornika. Luzzatto prizna, da je magistrat kot okrajna šolska oblast prve instance podložen namestništvu in da utegne torej nastati konflikt med obema.

Jako strastno in upravo žaljivo govoril je Rascovich, rekoč, da vsa ta agitacija, „prouzročena od štirih vnuanjih slovenskih prvakov“ je provokacija. Zanikuje potrebo slovenske šole v mestu. Mnogi pravijo, da Slovani imajo veliko bodočnost; mogoče, a do tega je še dolgo in ne mej nami, za zdaj se pač slovenska kultura ne more meriti z našo staro in slavno latinsko omiko. Potem zasmehoval je Slovence rekoč: Kaj nam oni mogo prinesi? Nič drugega nego kraško skalovje. Zahteve Slovencev glede šole imenuje absurdne, Nabergoj in ujegovi tovariši naj bi svoje agitacije prenesli kam drugam. (Klici: V Ljubljano.) Upravo perfidni pa so bili lastniki stavki: „Slovenska predstraga je pogumna in podvetna, to je res, ona si upa mnogo, ker čuti, da jo podpira centralna vlada, ki se daje zaslepiti po hincavstvu patrijotizma, izrečenega v besedah. A vlada goji kačo v nedrih in britko bi se je bilo kesati, če bi slovenska stranka kakega dne prišla do popolne zmage. Slovani prekučnili bi ves sedanji red.“ Tako nesramno upal si je govoriti v javni seji poslanec italijanske stranke, ki dan za dnevom s petardami in velezdajskimi čini dokazuje

svoj patrijotizem! Res žalosten dokaz naših čudnih razmer!

Mest. svet. Nabergoj pravi, da, kdor hoče doseči aplavz galerije, mora govoriti proti Slovanom, proti tem ubogim Slovanom, katerih je tako malo in ki nimajo nobene kulture, katerih pa vas je vendar strah. (Galerija razsaja.) V Trstu je slovenska šola potreba, ker je v mestu mnogo prebivalcev, ki govore slovenski, (galerija hoče ugo varjati) okoli in okoli nas pa so slovanske dežele. Zavrača žaljive besede Rascovicha rekoč, da Slovani so bili in bodo vedno zvesti, da oni ne agitirajo in provokujo nikogar, pač pa zahtevajo svoje pravice. Le če se jim te dovolijo, bode zavladal mir. Kar je Rascovich rekel, da prosilci večinoma ne pripadajo v mestno občino, o tem ne more srediti, ker mu prosilci niso znani. Pa če bi to tudi deloma res bilo, to ni nikakoršen razlog, da se obije njih prošnja, saj mestna občina vzdržuje tudi šole za 16 000 podanikov italijanskega kraljestva, prebivajočih v Trstu. Opravičene, resnične in mirne besede Nabergojeve razburile so galerijsko druhal tako, da je začela kašljati, razgrajati in žvižgati, prav po receptu „staré latinske kulture“. Župan dr. Pitteri ni mogel drugače, nego da je ostro zavrnil galerijo, žugaje, da jo bode dal sprazniti. Rekel je: Misliš sem, da imam opraviti z izobraženimi ljudmi, pa vidim, da ni tako. Spoštuje slobodo besede. Za ta kompliment se lahonska druhal lahko zahvali županu, ker gotovo je, da ga je zaslužila in da je resničen. Celo Rascovichev pristaš Luzzatto priznal je, da je bil govor njegov preoster. Gotovo pa je, da je to agitacija, da se je predložila nova prošnja, ko še prva ni rešena pri namestništvu, in morda se pravljata že tretja. Je li res toliko sila? Sklicuje se na Dunaj, kjer 68.000 Čehov nema nobene javne šole. (Kakor da bi jedna krivica — opravičevala drugo — a razmerje Slovencev v Trstu je poleg tega vse drugo, nego pa Čehov na Dunaju.) Napadel je potem osobno Nabergoja, proti čemur je ta protestoval prav energično. Konečno oglasil se je še vladni zastopnik rekoč, da je vdeležba mestnih komisarjev pri poizvedbah za nove šole principijelna stvar, o kateri se ne gre razgovarjati. Če je gosp. Nabergoj govoril, da bode druga instanca prijazna prošnji, ne ve katero drugo instanco ima v mislih g. Nabergoj. Niti ministerstvo niti namestništvo, posebno drugo, ne more se obdolževati, da bi protestovalo kako stranko. (Slovence ka-li?!?) Pri glasovanju vzprejel se je predlog šolskega odseka, to je: Da se ne pošlje noben odposlanec v komisijo za poizvedbe za slovensko šolo. Proti predlogu glasovali so slovenski poslanci gg. Nabergoj, Nadlišek, Martelanc in Sancin, za predlog pa vsi italijanski poslanci. — In sedaj mi zopet in zopet vprašamo: Quousque tandem varda austrijska bodeš še gledala, da irentovska nestrpnost z nogami tepta zakone avstrijske in propise najprimitivnejše humanite? Toda odstavimo pero, brezkončni gujev jemlje nam sapo... Židovska svojat, gospodruža v municipaini paladi Tržaški, pa naj se spominja besed pesnikov: Hirtenkabe, Hirtenkabe, einmal läuten sie auch dir.

Iz Gorice, 30. sept. [Izv. dop.] (Deželni zbor goriški.) Včeraj je bila III. in za sedaj zadnja seja našega zборa. S telegrafično naglostjo rešil je 30 predmetov dnevnega reda, seveda vse brez ugovora in brez razprave. Ob 4½ uri popoludne je seja začela, pred 6. uro je končala; — torej je zbor v debeli uri časa zmagal jeden načrt postave in zraven dveh drugih manj važnih predlogov ugotovil 24 računov in proračunov v deželnih upravi stojecih zalogov, mej katerimi tudi proračuna deželnega in zemljščno-odveznega zaloga, načrte na nju podlagi potrebne deželne davke. Vse je šlo kakor bi bilo na vrvici, o budgetni debati ni duha ni sluha. Cemu tudi, saj so naše deželne finance in floribus in naše politično nebo je vedro kot ribje oko. (Hm!)

Zadržana sta bila udeležiti se seja poslanca Benardelli in Del Torre; govor se, da sta še utrujena po zadnjih svečanostih na Ložah in v Gradišči (pro Zorutti et Lega nazionale).

Dolgo vrsto peticij izroči zbor v razpravo dočasnim odsekom. Predsednik pove, da je v zadnji sesiji sklenjeni načrt postave zastran spremembe neke določbe o šolskih doneskih od zapuščin zadobil cesarsko potrdbo.

O prvi točki dnevnega reda predлага v imenu dež. odbora poslanec dr. Nikolaj Tonkli, da bi

se Cvetreškim pogorelcem na Banjšicah sv. Duha dovolilo 500 gld. podpore. Vzprejeto.

Dalje predлага dež. odbor po svojem poročevalcu dru. Verzegnassi, naj bi se začasne bolnice za kužne bolezni, kar zadeva njih pravice in dolžnosti, o času kužne bolezni postavile v jednako vrsto, kakor javne bolnice. Po predlogu barona Locatellija izroči se dolični načrt postave posebnemu odseku 5 udov v razpravo. V ta odsek so izvoljeni poslanci dr. Maurovich (predsednik), dr. Verzegnassi, baron Locatelli, dr. Lisjak in Mahorič.

Računski sklep deželnega zaloga za I. 1891. (poročevalc dr. vitez Tonkli) se odobri po predlogu finančnega odseka; jednak tudi proračun istega zaloga za I. 1893. (poročevalc dr. Maurovich). V založbo dokazanega primanjkljaja se bodo pobirali naslednji deželni nakladi:

1. Priklad po 8% na skupno vsoto državnih zemljščnih davkov;

2. priklad po 12% na skupno vsoto državne najmarine, hišarine, obrtnine in dohodarine;

3. priklad po 20% na užitnino vina, mošta in mesa;

4. davčina 50 kr. od vsakega hektolitra na drobno potočenega piva;

5. davčina 18 kr. od vsakega litra na drobno potočenih opojnih tekočin, katere imajo po 55 alkoholometrovih stopinj in čez in po 10 kr. od vsakega litra žganja nižje stopinje.

Računski sklep zemljščko-odveznega zaloga za I. 1891 in proračun istega zaloga za I. 1893, o katerih poroča dr. Gregorčič, sta potrjena po odsekovih predlogih. V založbo nepokritih potrebščin tega zaloga je naložen priklad po 9% na skupno vsoto vseh neposrednjih državnih davkov.

Sledi še 20 poročil finančnega odseka o računih in proračunih vseh drugih zalogov; poročevalci prečitajo drug za drugim samo končne predloge — predsednik veli glasovati in poslanci — obsevajo. Vse je vzprejeto.

Ko se še nekemu računskemu praktikantu dovoli nagrada in povikša adjutum, izjavi vladni komisar, da se ima deželno zborovanje vsled cesarskega ukaza odložiti. Gosp. dež. glavar vošči poslancem srečen pot in ti se naglo razkrope na vse vetrove — grozdje trgt.

Iz Kanalske doline na Koroškem, 28. septembra. [Izv. dop.] Lepe čase smo doživeli Slovenci in krasen uspeh nam je donesel I. slovenski katoliški shod, ki je, namesto da bi se bil potrudil, razburjene duhove pomiriti in pripraviti pota do mirnejšega vklupnega delovanja, nasprotstva le še bolj poostril, in sicer v toliki meri, da tudi v prihodnje ali vsaj kmalu ni upati, da bi se doseglo le približno od nas ob periferiji živečih Slovencev toli začeljeno sporazumljene mej kranjskimi rojaki.

Nova stranka, ki se je pojavila po katoliškem shodu, daje nam dan za dnevom jasneje umevati, da ona neče miru in da ne želi drugega, nego — boj. Glasilo te Misija-Mahnice stranke „Slovenec“ pa posebno v zadnjem času s skrajnim cinizmom in z robato hribovsko pisavo napada vse, kar mu pod roko pride, češ, nam se mora vse vkloniti in pokoriti!

Pod tak cepec ali kol prišel je zdaj tudi naš uzorno uredovani, slovensko konservativni list „Mir“, o katerem vendar nikdo ne more reči, da je „liberalen“ in da se je kdaj pregrešil zoper vero ali verska načela sploh. Ta za nas koroške Slovence prepotrebni list ustanovil je ranjki monsignor Andrej Einspieler blagtega spomina in sicer v obrambo naše slovenske narodnosti na Koroškem, ker je mož dobro vedel, da, ako se bodo Slovenci izneverili svoji narodnosti, zgubili bodo s tem tudi vero do Boga in poštenosti v obči. In kaj se je pregrešil naš „Mir“, da je postal tak „vik in krik“ v „Slovenčevem“ taboru? Nič, čisto nič! V št. 25. od 10 t. m. prinesel je na prvem mestu poročilo o katoliškem shodu ter se menj drugim izreklo po pravici nekako nezadovoljnega o tem, da se je v odseku za šolo tako nezaslišano grdo naskočila naša, za obstanek slovenskega naroda v obči prepotrebna družba sv. Cirila in Metoda in napadel nje uzorni odbor, v prvi vrsti nje v narodnem boju osivel i zaslužni podpredsednik gosp. Luka Svetec. To vse se pa hoče sedaj, ko se dotičniki že sami sramujejo svojega herostratskega početja, z nekako predzrno silo utajiti, ker trdijo, da vsak razsoden človek, ki je blage volje, ve, da se ni napadala ni družba sv. Cirila in Metoda, ni gosp. Luka Svetec.“

Možu, ko je pisal te besede, ki so črno na belem priobčene v „Slovencu“ št. 219 od 26. t. m. se je morala takrat pač roka tresti, ker je vedoma zapisal tako grdo laž.

Dalje je omenil „Mir“, da se nam je s tem, da se ni smelo na katoliškem shodu protestirati proti sedanji, vsem pedagoškim načelom nasprotujoči, nekatoliški uredbi ljudskih šol za Slovence na Koroškem, storila velika krivica, in ker se ni hotel slepo podvreči „Slovenčevi“ komandi in njegovim hujškačem, bilo ga je treba obsoditi na smrt. „Slovenec“ je že pričel svoje malo častno delo, kajti v 217. številki od 23. t. m. prikazal se je na dan v celi svoji inkvizicijski strogosti, ali že z nakano, da se mora „Mru“ izpodbiti tja ter pahniti ga v pogubo, oziroma dovesti ga do gmotne škode. Da bi bolje držalo, skrpali so najbrže v uredništvu „Slovenca“ še neki dopis iz „Kanalske doline“ ter ga v 218. številki poslali mej svet, s katerim so hoteli nekako dokazati, da se tudi na Koroškem še kdaj nahaja, ki bi z dozdevno „Mir“-ovo pisavo ne bil zadovoljen. Mi pa odločno trdim, da je „Mir“ govoril iz sreca vseh koroških Slovencev brez razločka stanu, in da ga ni Slovenca na Koroškem, najmanj pa v „Kanaliski dolini“, ki bi povzdignil glas zoper ta naš vrli list. Nasprotno, pri nas se pripravlja celo zahvala in zaupnica, katera se bode poslala zaslужnemu našemu voditelju, deželnemu poslancu in župniku Gregorju Einspielerju, kot lastniku „Mira“ in v prepisu tudi uredništvu tega lista, ker se res vse povsod neustrašeno bori za naše slovenske pravice. „Mir“ ima na Koroškem zastopati národnovo voljo in ne sebične nameue najnovješte stranke Ljubljanske, katera si boče sedaj z nekako silo prisvojiti gospodstvo nad nami in celim našim narodom slovenskim. Ali in koliko je v to usposobljena, pokazal nam je dovolj jasno I. slovenski katoliški shod sam, ki nam je zapustil po celi črti in v veliki meri le žalostne spomine.

K.—č.

Iz Novega mesta, 29. septembra. [Izv. dop] Danes v četrtek po 3. uri popoludne zasadila se je slovesno lopata za Novomeški železnični tir. Prostor, blizu kjer se sklepa nova cesta s staro cesto, kjer bude stal novi kolodvor (torej na mestem in ne na Bršlinskem svetu) bil je okinčan z državnimi in deželnimi zastavami. Postavljena sta bila dva šatora, jeden za duhovsko, drugi za deželno gosposko. 19 kočij prevaževalo je razne goste iz mesta na slavnostni prostor, kajti pripekačoče solnce in cestni prah bila sta precej nadležna.

Gosp. Šuklje nastopi, pozdravi navzočne in razloži v daljšem in izvrstnem govoru pomen slavnosti in konečno nazdravi Nj. Veličanstvu cesarju s trikratnim Slava. Gromoviti Živio in Slava-klic zadoneli so na okrog, godba zasvira cesarsko pesem in na kapiteljskem hribu zagrmè topiči. Prošt gosp. Urh v polnem, lepem cerkvenem ornatu v spremstvu duhovenstva opravi običajne molitve in blagoslov železnični prostor. Na to zapoje Dolenjsko pevsko društvo: „Molitev“. Naš glavar gosp. pl. Vestenek vzame lopato, lepo okinčano, nagovori občinstvo slovensko in nemško ter jo zasadi krepko v zemljo. Živio-klicizadoné, godba veselo zasvira in topiči v Novem mestu in Bršlinu odmevajo s svojimi streli. Novomeški župan gosp. Perko, drugi dostojanstveniki in načelniki raznih društev zasajajo potem lopato. G. prošt v imenu sv. Trojice v blagor Gorenjske in Dolenjske. Gosp. dr. Schegula za Čitalico, pl. Sladovič za „Dol. Sokola“; gosp. Janez Mehora za „Dol. pevsko društvo“ in gosp. Gustin za „Mestno požarno brambo“ i. t. d. Gospod Gajšek, štajerski Slovenc, kot podjetnik v imenu podjetnikov. Gosp. dr. Vavpotič pa v imenu Novomeške kazine v slovenskem jeziku. Nemškega hoch-klica nismo slišali ni jednega.

Ko Dolenjsko pevsko društvo zapoje še „lep naša domovina“, bil je slavnost končana. Dolga vrsta kočij drži v mesto nazaj, za njimi pa veselo in krepko koraka oddelek požarne brambe z godbo na čelu. Sem pa tje se še kdo ozre po delavcih nazaj in si misli kakor v sanjah: ali res delajo Dolenjcem železnico?

Domače stvari.

— (Kotvoriti deželnega gledališča v Ljubljani) sta poslala ugledna Zagrebška lista „Obzor“ in „Agramer Tagblatt“ svoja posebna izvestitelja, katera sta že v čerajšnji številki ob-

širno popisala gledališče in vso slavnost. Da se o zgradbi izražata kar najbolje, umevno je samo po sebi, ker drugače niti biti ne more. Sploh sta obé poročili pisani tako simpatično, da opozarjam svoje čitatelje nanji, zlasti laskavo pa sodita o gospé Boršnikovi. „Obzor“ piše o predstavi: „Po Glinski ouverturi opere „Ruslan in Ljudmila“ govoril je svečani prolog Funtekov g. J. Boršnik z vrelim čustvom in patriotskim zanosom. Tragedija Jurčičeva predelana od Boršnika je zanimivo pesniško delo, polno romantike in efekta. Mnogi prizori so globoko pretresli gledalce, ki so po vsakem dejanju pliskali glumcem, a posebno vrli umetnici, kako nadarjeni junakinji gospé Boršnikovi, katera je ves večer slavila sijajne triumfe. — „Agr. Tagblatt“ piše o igri sami v istem zmislu, o predstavi pa nastopno: „Uloga Veronike igrala je gospa Boršnikova, v kateri smo spoznali umetnico po božji milosti. V njej združena sta jako primerna vnanost in simpatičen organ z darom karakterizovanja, izraženja čustev in lepega govorjenja. V nekaterih prizorih igrala je gospa Boršnikova s pretresajoč in ne posneto realistiko. Umetnica bi gotovo obilo pohvale žela, da nastopi kdaj kot gost v Zagrebškem gledališču.“

— (Prva opera predstava slovenska) v deželnem gledališču bode v ponedeljek dne 3. oktobra v predvečer imendanu presvetlega cesarja. Pela se bode Blodkova komična opera v dveh dejanjih „V vodnjaku“. Šele v novem gledališči prišlo bode to lepo muzikalno delo do popolne veljave, kar do zdaj na tesnem čitalniškem odru ni bilo mogoče. Prvikrat nastopita novoangajovani tenorist g. Dostal in basist g. Fediczkowsky. Brez dvoma bode opera, ki je toliko dopadla pri dosedanjih predstavah v čitalniški dvorani, privabila prav obilo občinstva v gledališče. Pred opero predstavljal se bode jednoaktna igra „Medved snubač“. Priti je v slavnostni obleki.

— („Glasbeni Matica“ v Ljubljani,) ima svoj redni občni zbor danes zvečer ob 7. uri v knežjem dvorci (II. nadstropji). Vspored: 1. Nagonovor prvoslednikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju za leto 1891/92. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Posamui našeti. Odbor prosi čast. gg. člane uljudno, naj se tega zpora mnogoštevilno udelež.

— (Slovensko gledališče.) Sinočna repriza „Veronike Deseniške“ uspela je prav tako dobro, kakor prva predstava, žal, da gledališče ni bilo tako dobro obiskano, kakor se je bilo nadjeti. Občinstvo odlikovalo je vse igralce z burnim plaskanjem, posebno seveda gospo Boršnikovo, katera je bila primorana zahvaliti se po večkrat. Pri g. Verovšku beležimo z veseljem, da je včeraj v svoji ulogi vidno napredoval, zlasti glede dramatično živega govorjenja. O vseh drugih predstavljalcih velja ono isto, kar smo pisali po prvi predstavi. — Alegorija naredila je na vse navzočnike po svoji izredni krasoti mogočen utis.

— (Deželno gledališče in „Tagesposta“.) Zoani praznoglavi Ljubljanski korespondent Graške tete izbruhnil je v kratki notici vso svojo jezo, da se je novo deželno gledališče otvorio s slovensko predstavo. Mi tega možakarja ne zmatramo vrednim resnega odgovora, glede njegovega, z gorostasno ošabnostjo izrečenega zaničevanja našega repertoirja pa namesto odgovora samo prašamo dopisnika in „Tagesposta“, če sta morda kdaj slišala za nekega, v res izobraženem svetu čisljenega nemškega pisatelje Friderika Nietzscheja, ki je pisal, da sta nemška literatura in nemška znanost literatura in znanost slabovzgojenih opic?

— (Šentjakobsko-Trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) veselica, ki se vrši jutri ob polu 6. uri popoludne, in sicer ob ugodnem vremenu na vrtu, drugače pa v notranjih prostorih „Virantove restavracije“, obeta mnogobrojne udeležbe. Glede na priprave, za katere začasni odbor požrtvovalno deluje, in pa na namen velevažne te družbe, želeti je povoljnega izida. Več povedo lepaki.

— (Mestna branilnica Ljubljanska.) Meseca septembra uložilo je 406 strank v mestno branilnico Ljubljansko 124.514 gld. 28 kr., vzdignilo pa 310 strank 139.518 gld. 27 kr.

— (Važen izreden občni zbor zadruge gostilničarjev in kavarnarjev) vršil se je dne 27. t. m. v prisotnosti nad 60 članov v salonu gostilnice „pri Zvezdi“. Zborovalcem je predsedoval zadržni načelnik gosp. Ferlinc, kot obrtni komisar je bil navzoč magistratni tajnik gosp.

spod Šešek. Prva točka dnevnega reda je bila razprava o osobnem dohodninskem davku, kakor ga namerava določiti državni zbor. O tej zadevi poročal je zadržni načelnik, kateri je nasvetoval, da naj se zadruga izjavi v svojem odgovoru na kupčiško in obrtno zbornico v tem smislu, da pridobi i zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v deželnih davčnih komisijih, katera se namerava po novem zakonu ustanoviti, posebnega zastopnika. Obrtni komisar gosp. magistratni tajnik Šešek naglaša, da je prenaredba sedanjega sistema odmerjenja davka v korist obrtnikom. Zahtevanje, da se obrt gostilničarski in kavarnarski razločno a pravično obdačuje, je popolnem opravičeno. V dotednih komisijah za odmerjenje davkov bode svoje mnenje izrekati imel strokovnjak obrtne stroke. Bode li specijalno tudi zastopnik obrta gostilničarjev in kavarnarjev zastopan v tej komisiji, to pa je dvomljivo, kajti vsi razni obrti volili bodo skupno svojega zastopnika. Zatorej je po zadržnem načelniku gosp. Ferlincu nasvetovana izjava do kupčiške in obrtno zbornice kranjske, naj se deluje na to, da zadobi zadruga svojega zastopnika v tej komisiji, popolnem umestna. Ta komisija za odmerjenje davkov bode se shajala na mestu, kjer ima finančno ravnateljstvo svoj sedež, tedaj za Kranjsko v Ljubljani. Iz dežele izvoljeni zastopniki zadrug bodo odškodovani za njih potne troške, Ljubljanski zastopniki bodo morali že smatrati ta posel kot zaupni in častni, brez odškodovanja. Pri glasovanji vsprijem se jednoglasno predlog zadržnega načelnika, da se odpošlje o tej zadevi peticija na kranjsko kupčiško in obrtninsko zbornico. Druga točka izvanrednega občnega zabora je razprava o tako dragi plinovi svečavi v Ljubljani; ta svečava je pri nas dražja, kakor na Dunaju in v Trstu, akoprov se pri nas materialne cene dobi. Zadržno starešinstvo obrnilo se je v tej zadevi s posebnim dopisom do vodstva plinove družbe, a odgovor vodstva bil je povsem negativen. Vodstvo plinove družbe sklicuje se v enomer na to, da mora po pogodbi oddajati plin mestni občini za javno porabo jako cenó. A tako utemeljenje nikakor ne more uplivati na gostilničarje in kavarnarje, ki porabijo največ plina, in bi ga porabljali še več, da bi bil cene. Zadržno starešinstvo to poroča zboru, da ukrene, kar se mu zdi v tej zadevi potrebno. Gospod Tostit izjavlja, da je plinova svečava v Ljubljani najdražja v Avstriji in poleg tega kar se tiče svetilne moči, tako slaba. Nasvetuje, da se še jedenkrat zahteva od plinove družbe, da naj cene primerno zniža, za slučaj zopetne odklonitve pa naj odpravijo vsi zadržniki plinovo svečavo ter vpeljejo petrolejovo razsvetljavo. Gospod Josip Lenča naglaša, da financijsko stanje plinove družbe Ljubljanske nikakor ni tako žalostno, kakor naglaša to dopis vodstva te družbe. Delnice te družbe so tako dobre, nosijo velike obresti, in zato so tudi vse v trdnih rokah. Treba je tedaj proti plinovi družbi skupnega in energičnega postopanja in eneržije. Ako neče družba neopravičene cene za plinovo svečavo znižati, potem je jedino sredstvo le to, da se odpravi plinova svečava iz vseh gostilnic in kavarn in v tem smislu stavi gospod Lenča svoj predlog, ki se jednoglasno in z odobrenjem vsprijem. Razpravljalna se je potem zadeva odgovornosti gostilničarjev in kavarnarjev gledé posod, v katerih se toči. O tej zadevi poroča zadržni načelnik, kateri naglaša, da gostilničarji kupujejo svoje posode pri trgovcih, zanašajo se, da so pravilno odmerjene, kajti nikakor jim ne gre zato, ali drži posoda par kaplic vina več ali menj. Za take posode, ki niso pravilno cementovane, naj bi bili odgovorni prodajalci posod, oziroma tovarne. Vzprejme se predlog, da se o tej zadevi pošlje prošnja na državni zbor. Gospod Josip Lenča vpraša, ali je zadržnemu načelniku znano, da pri preiskavah povsod magistratni praktikant Erzin meri po gostilnicah vina na kvantitetu alkohola, dočim za ta posel gotovo ni večak. Vprašanje je, ali ne dela praktikant Erzin tu na svojo roko brez naročila urada? Zadržni načelnik gosp. Ferlinc odgovori, da mu o tej zadevi ni došlo nikako znanilo mestnega magistrata. O prodaji smodk po gostilnicah govori gosp. Weber, vprašaje, kako pride gostilničar do tega, da storivi gostu uslugo, je še kaznovan zato, ker pošlje v trafiko po smodke; tako je bilo zadnji čas od strani finančnega vodstva veliko število gostilničarjev v Ljubljani kaznovanih. Ljubljano si je izbral finančni urad tako rekoč kot poskušno polje, zato se je odvzela vsem gostilničarjem in kavarnarjem pravica prodajati

smodke na lastno pravico, kar se jim je prej proti primernemu davku dovoljevalo; sedaj pa naj za to, da morajo kupovati smodke v malih trafikah in prodajati jih brez dobička, plačujejo še poseben davek. V vseh družih mestih in tudi pri nas po deželi imajo gostilničarji pravico prodajati smodke, samo v stolnem mestu v Ljubljani ne. Gosp. Po k nasvetuje, da se gostilničarji in kavarnarji izognejo vseh neprilik s financirji, naj se sklene, da ne bodo gostom svojim več prodajali smodek. Gosp. Josip Lenčič nasvetuje, da naj se opusti po vseh gostilnah in kavarnah od 1. oktobra prodaja smodk in tisti gostilničar ali kavarnar, ki bi po tem roku še smodke prodajal, naj plača globo 2 gld. v zadružno blagajnico. Gospod Tostl podpira predlog, da se prodaja smodek po gostilnicah ustavi in se ta sklep po dnevnikih ljubljanskih priobči, čemur zbor pritrdi. Pri posameznih predlogih oglasi se zadružni podpredsednik gosp. kavarnar Kramar in graja krivice, ki se godé gostilničarski in kavarnarski obrti. Koncesije dajejo se osebam, za to nesposobnim, tako jermenarjem i. t. d. O tej zadevi postal je po novi obrtni postavi od leta 1885 dosti slabje, nego je bilo prej. Kaj koristijo zadruge, ako jih obrtna oblast ne vpraša, komu je podeliti gostilničarsko obrt. V obče je govornik Kramar mnenja, da naj bi se uložila na vladu prošnja, da se pravica, izvrševati gostilničarsko obrt, da le takim osebam, katere se izkažejo za to sposobne. Gospod obrtni komisar magistratni tajnik Sešek opomni, da je mestni magistrat popolnem neodvisen pri oddaji gostilničarskih ali kavarnarskih koncesij. Ako se mu zdi potrebno, vpraša zadruge za svet, ali vezan na iste mnenje nikakor ni. Gospod Josip Lenčič pa odločno graja, da se dovoli zakup gostilničarskega obrta osebam, katere so po celiem mestu obče znane kot malovredne osebe in to celo tujim, ki so komaj par mesecov v Ljubljani, kakor se je to zgodilo zadnji čas. Gosp. Lenčič nasvetuje, da, ako mestni magistrat zakupa gostilničarske obrti gotovi osebi sam ne bode preklicali, da zadružni občni zbor sklene, da se ta oseba v zadruge kot član ne vzprejme, ker bi bil tak član v sramoto vsi gostilničarski obrti. V istem smislu govoril je tudi gospod Tostl, na kar se predlog gosp. Jos. Lenčiča vzprejme. S tem je bilo zborovanje končano.

— (Nova mesta za živinozdravnik na Kranjskem.) Cesar je potrdil sistemizovanje dveh novih živinozdravniških mest na Kranjskem, kateri se bodo popolnili dne 1. januvarja 1893.

— (Z Ljubljanskega barja) se nam piše: Glava zapreka, da se je dozdaj tako malomarno postopalo glede osuševanja barja, bil je jez v Vodmatu. Slavno c. kr. okrajsko glavarstvo Ljubljansko je z ukrepom z dne 14. maja t. l. št. 9790 posestniku tovarne Vodmatske zaukazalo, da se mora jez, ki je odtoku barskih voda škodljiv, podreti. Priziv te tovarne je visoka c. kr. deželna vlada kranjska z odlokom z dne 16. avgusta t. l. št. 6649 zavrnila ter potrdila ukrep prve instance. Dan ti se je začelo, padla bo zapreka, katera je dvajset let preprečevala obdelovanje barja. Čast možem, kateri so s tem činom kmetovalcu pot k blagostanju odprli. Ni še s tem vse storjeno, dela je še v obilici, ali začetek je storjen. Stvar barjana je pravica, pravica pa mora prodreti. Barjan.

— (Nova brzjavna postaja) odprla se je včeraj na Studencu pri Ljubljani. Združena je s poštnim uradom in ima omejeno službo.

— (Višja dekliška šola v Konjicah.) Mariborski knezoškof preuzvišeni gospod dr. Napotnik kupil je v Konjicah, v Cerkvenih ulicah št. 100 ležečo hišo v ta namen, da se ondu osnuje višja dekliška šola. Troški za prireditev hiše so proračunjeni na 40.000 gld. in, kakor se čuje, darovala je polovico te svote kneginja Windischgrätz. Novo šolo vodile bodo šolske sestre, urejena pa bodo po uzoru dekliške šole šolskih sester v Mariboru. Gleda učnega jezika na bodočem tem zavodu še nismo ničesar mogli izvedeti, vendar pa upamo za trdno, da se naščina ne bo v kot prisikala.

— (Tržaška iredenta.) Tržaški poslaneč in renegat Rascovich predrazil se je pri razpravi za slovenske šole z nečuveno smelostjo trditi, da nosijo Slovenci svoj patriotizem samo na — jeziku. Požrtvovani patriotizem okoličanskih Slovencev čutili so Raskovichevi somišljeniki že nekatere krate, o njem torej ni treba govoriti, kakšne vrste patriotizem pa navdaja gg. Rascovich et tutti quanti,

to dokazujojo z dejanji nedvomno in jasno. Prav v predvečer te burne seje dež. zborna Tržaškega počila je s strahovitim ropotom na nekem samotnem trgu velika petarda in vzbudila iz sna prebivalce tistega dela mesta. Policija zaprla je štiri nadobudne patrijote po Raskovichevem uzoru in sumi, da so nedavno tega prouzročili tudi eksplozijo pred namestništvtom. Iredentovski poslanec torej te petarde kakor vseh prejšnjih oiso vrgli lastnoročno, a moralna odgovornost je vendar le zadene, ker v svojem nebrzdanem fanatizmu in sovraštvu zoper Slovence in zoper monarchijo hujskajo sistematično na taka dejanja in je potem v svojih listih še o dobra vajo. Tržaški Slovenci izražajo po besedah Rascovicha svoj patriotizem samo z jezikom, iredentovci pa s petardami in te vrste patriotizem bi pač že moral tudi vladu odpreti oči. Gosp. Rascovicha in tovariša njegove bi pa opozorili na staro resnico, da naj ne hodi na sonce, kdor ima maslo na glavi!

— (Don Jakić v Pragi.) Urednik neustrašenega Puljskega lista „Il Diritto Croato“, don Jakić, mudi se sedaj v Pragi, kjer so ga politični in novinarski krogi češki vzprejeli jako laskavo. V soboto zvečer priredili so češki kolegi don Jakiću dinner, katerega se je udeležilo nad 50 čeških poslancev in novinarjev in pri katerem se je spregovorila marsikaka naudušena beseda.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“ ima v št. 19. nastopno vsebino: Iz deželnega zborna kranjskega. — Knjiga Slovenska v XIX. veku. — Književnost. — Listek. — Naši dopisi. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpis učiteljskih služeb.

— Izveštaj Matice Hrvatske za upravnou godinu 1891. — Odbor „Matice Hrvatske“ razpošilja svoje letno poročilo, iz katerega je vidno, da je imelo društvo v minolem letu 8100 članov, 29.775 gld. 63 kr. dohodkov in 22.583 gld. 56 kr. troškov. Ker so se lanske knjige, tiskane v 8200 izvodih, razpečale v 6 tednih, natisnile se bodo letošnje v 9000 izvodih. Gospodje poverjeniki naj blagovolijo zapisnik članov in uplačane doneske poslati odboru do konca meseca novembra, ker bodo vsi člani dobili knjige vsaj do Božiča.

— „U Zatišju.“ Razne pesme (1880—1892) spjeval Josip Milakovič. Tisk i naklada Spindlera i Löschnerja u Sarajevu. (Gosp. Spindler je Slovenc, rojen Ljubljanc.) To je naslov elegantni knjigi, ki je ravnokar zagledala beli dan. Večina pesmi je liričnega značaja, tako ciklus 14 pesmi „Njoj“ in druge, ostale pa so različnega sodržaja. Pesnik čestokrat cituje razne slovanske pesnike, mej njimi tudi našega Gregorčiča, kar kaže, da se je pečal s pesniškim slovstvom slovanskim. Ob priliki spregovorimo kaj več, ko prečitamo lično delo. Cena knjige je 90 kr. s poštino 95 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 1. oktobra. Drž. zboru danes predloženi proračun za l. 1893 izkazuje v bilanciji prebitka 14047 gld., za 678 gld. manj nego lani. Delegacijama predloženi ukupni proračun za leto 1893 izkazuje kosmatih potrebščin 143.821.887 gld. v primeri z lanskim proračunom za 4.679.001 gold. več; redne potrebščine znašajo 125.359.122 gold., izredne pa 18.462.765 gld.; dohodki so uračunjeni v znesku 2.677.493 gld., ukupna potrebščina znaša torej 141.144.394 gld., v primeri z lanskim proračunom 4.675.016 gld. več. Od potrebščin je rednih 122 milijonov 81.629 gld., izrednih 18.462.765 goldinarjev. Redne potrebščine postale so v primeri z lanskim letom večje za 3.046.432 gld., izredne za 1.628.584 gld. Za l. 1892 zahteva se naknadni kredit v znesku 1.759.220 gld., od katere svote spada na zapadno državno polovico 1.724.035 gld. Od ukupne potrebščine v znesku 141.144.394 gld. spada na ministerstvo vnanjih rečij 3.533.500 gld.; na vojno ministerstvo, in sicer za vojsko 123.501.828 gld., za mornarico 11.977.680 gld. V vojne namene zahteva se letos za redne potrebščine 2.736.840 gld., za izredne potrebščine 1.499.722 gld., vkupe torej 4.236.562 gld. več nego lani, za mornarico zahteva se za redne potrebščine 303.666 gld., za izredne potrebščine 146.300 gld., vkupe za 449.966 gld. več nego lani. Za

vojsko v okupovanih deželah tirja se 3.612.000 gld., za 723.000 gld. manj nego lani. Carinski prebitki znašali so lani 44.865.470 gld., torej 4.373.720 gld. več, nego je bilo proračunjeno.

Razne vesti.

* (Davica) jebolezen, kateri še ne poznajo leka. Nedavno umrli Goriški veleposestnik dr. Levi, o katerega uzorem umnem gospodarstvu smo imeli že priliko govoriti, volil je v svoji oporoki 30.000 gld. tistem zdravniku, ki najde sigurno sredstvo zoper davico, za katero boleznično je pred leti umrla njegova jedina hči in dedič.

* (Koliko je železniških strojev na svetu?) Na celem svetu je 109.000 železniških strojev in sicer v Evropi 63.000, v Ameriki 40.000, v Aziji 3300, v Avstraliji 2000 in v Afriki 700. Od evropskih držav jih ima Angleška 17.000, Nemška 15.000, Francoska 11.000, Avstro-Ogerska 5.000, Italija 4.000, Rusija 3.500, Belgija 2.000, Nizozemska in Španška po 1.000, Švicarska 900.

* (Star pretepač.) Ves Napolj pozna prodajalec žveplenj Capiella, ki hodi nebroj let po korsu in molestuje ljudi. Neki dan sprl se je stari Capielli z mladim konkurentom, ga vrgel ob tlà, ga naklestil in nazadnje še z nožem mesaril, da je bil revez ves krvav. Prišedši pred sodnika in vprašan koliko je star, odrezal se je Capiella kratko: Saj zntate račuati; rojen sem bil l. 1790. In tako je bilo. Starega pretepača je sodišče z ozirom na njegovo starost 102 let odpustilo brez kazni, sodnik pa mu je svetoval, naj se vendar že spokori, češ, da je skrajni čas.

Narodno-gospodarske stvari.

Centralna posojilnica slovenska.

(Spisal J. La pajne.)

Načrt pravil.

Firma, sedež in namen zadruge.

I.

§ 1. Firma zadruge se glasi: „Centralna posojilnica slovenska“, registrirana zadružna z neomejeno zavezo.

Svoj sedež ima v

§ 2. Zadružna ima namen, da pomaga že obstoječim slovenskim posojilnicam s kreditom, t. j. da jim pošilja hranilne vloge ali da jim daje proti mogoče nizkim obrestim posojila, da pomaga ustanovljati nove posojilnice z dobrimi svetimi in s posiljanjem hranilnih vlog ali posojil ter da s tem pospešuje nizko obrestovanje posojil po Slovenskem.

II.

Zadružna denarna sredstva.

§ 3. Denarna sredstva so:

- a) vstopnina,
- b) zadružni deleži,
- c) hranilne vloge,
- d) izposojila,
- d) zadružni zaklad, ki se zbira iz vstopnine in doneski čistega dobička.

III.

Začetek in nehanje zadruge.

§ 4. V zadružno se vzprejemajo le slovenske posojilnice; število teh zadružnic je neomejeno. Posojilnica, ki želi pristopiti, mora se oglasiti pisemo in z veljavnimi podpisi, kakor to zahtevajo njeni pravila, katera je zadružni poslati, ter podpisati pravila „Centralne posojilnice slovenske v“

Ta dovoljuje vstop ali ga odreka, ne da bi bilo treba povedati zakaj.

§ 5. Posojilnica, ki je bila sprejeta v zadružno, pa ne izpoljuje dolžnosti, prevzetih po določilih teh pravil, izgubi pravico zadružstva po sklepu načelstva, zlasti ako na škodo zadružne podkopava njen kredit na kakoršni koli način.

Izklučba se mora občenemu zboru v potrijenje predložiti.

Posojilnica zadružnica, ki prostovoljno iz zadruge izstopiti želi, mora odpoved do konca nočembra načelstvu „Centralne posojilnice slovenske“ pismeno naznati in terjati potrdilo te odpovedi od njenega načelstva.

Izkluček velja le s potekom tistega leta.

Zadružni deleži izstopivih zadružnic se izplačajo 4 tedne potem, ko je občni zbor letni račun „Centralne posojilnice slovenske“ potrdil.

Do zadružnega zaklada (reservnega fonda) nima niti izključene niti izstopivše zadružnice nobene pravice.

IV.

Vstopnina in zadružni deleži.

§ 6. Vsaka zadružnica vplača pri vstopu 1% (eno tisočinko) svoje zadružne matice (zaklad). Vplačana vstopnina se jej več ne povrne. Vplačati mora tudi v gotovini vsaj jeden delež, ki znaša 1% (jedno stotinko) njenega v drugih denarnih zavodov naloženega denarja. Za podlago odmerjenja vstopnine in deležev vzame se račun posojilnice zadružnice od zadnjega letnega računa. Delež svoj mora posojilnica-zadružnica zvišati od leta do leta v tem razmerji, kakor se zvišujejo njeni drugod naloženi denarji.

(Dalje prib.)

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dà tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti težejoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živek krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelom. Steklonica 90 kr. Po poštrem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po delži zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego dve steklenici se ne pošilja. 6 (42-13)

Domače zdravilo in toaletni pripomoček. Iz velikega števila teh sredstev priporočamo zlasti preskušena sredstva firme: Fran J. Kwizda, c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik in okrožni lekar, Korneburg pri Dunaju, namreč: Kwizidine Alveolar-kapljice proti zobobolu, Kwizidina Alveolar-zobna - pasta in Alveolar-usta-voda, za čiščenje zob in osveženje zognega mesa; — Kwizidina tekočina za lase in Kwizidino čebulino mazilo za ojačanje lasišča in pospešenje rasti las; Kwizidin sok iz ozkega trptca, sredstvo za razstavljanje sluz za ljudi, ki kašljajo; Kwizidina tekočina zoper kurja očesa in bradavice; Kwizidino francosko žganje, Kwizidino zdravilno salo iz kitovih jeter.

Zdravo in po centi. Znani župnik Boštjan Kneipp v Wörishofenu, znan vsled svojega zdravljenja z vodo, je proti vsem živilom, ki človeka vznemirjajo, zlasti pa proti kavi, čaju, tabaku, upijanjivim pičam itd. Posebno je pa napovedal vojsko navadni kavi, ki provzroča posebno pri otrocih in ženskah slabost, pomankanje krvi in pa bledico. On priporoča, da naj se vsaj polovico sladne kave primeša, če se noče poslednjo že samo piti. Tvrđki Kathreinerjevi nasledniki na Dunaju se je pa posrečilo iz sladne narediti tako redilno aromatično in ukusno kavo, katera popolnoma ugaja, kar se tiče razstavljalosti redilnih snov, župnika Kneippa zahtevam ali jih pa še presega. Kneipp je tej tvrđki dal izključno pravico, prodajati Kneippovo sladno kavo v celih zrnih.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

28. septembra: Alojzij Stražšar, posestnikov sin, 3 mesece, Krakovske ulici št. 1, katar v črevih. — Anton Kavčič, želez. sprevodnika sin, 10½ leta, Poljske ulice št. 38, dysenterie.

29. septembra: Janez Maček, delavec, 30 let, Ulice na Grad št. 12, plučni krvni udor. — Angela Peteh, kočjaževa hči, 4½ leta, Kravja dolina št. 24, laryngitis crouposa.

V deželnih bolnicah:

27. septembra: Apolonija Dolenc, kajžrsjeva žena, 38 let, jetika.

29. septembra: Marija Jamnik, dekla, 40 let, tetanus. — Jožef Berle, gostac, 72 let, marasmus.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
7. sept.	7. zjutraj	736 4 mm.	13°C	sl. zah.	megl	15 30 mm.
9. sept.	2. popol.	735 0 mm.	21-29°C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	734 6 mm.	15-6°C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 16.6°, za 3.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 1. oktobra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 96.70	—	gld. 96.65
Srebrna renta	96.35	—	96.30
Zlatna renta	115.65	—	115—
5% marčna renta	100.45	—	100.45
Akcije narodne banke	990—	—	988—
Kreditne akcije	312.50	—	312—
London	119.65	—	119.60
Srebro	—	—	—
Napol.	9.51	—	9.51
C. kr. cekini	5.68	—	5.68
Nemške marke	58.70	—	58.70

SVARILLO!

Usojamo si p. n. občinstvo uljud o na to opozarjati, da se naša

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava ■ nikdar odprtta ■

ne prodaja, temveč v belih originalnih zavitkih z modrim tiskom po 1/2 kg, 200 in 100 gramov z našim podpisom in varstveno znamko, ki je tukaj zraven.

Pazi naj se posebno na našo varstveno znamko, kajti občinstvo se skuša slepitit z vsemi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk in besedilo se popolnoma ponaredi, same podobo častitega gospoda župnika in naš podpis nimajo ponaredbe. Nikdo naj ne sodi o kakovosti Kathreiner-jeve Kneipp-ove sladne kave, če ni dobil pristne v zavitku z varstveno znamko, ki je tu zraven natisnjena. (1035-2)

**Kathreiner-jeve
tovarne za sladno kavo.
Berolin — Dunaj — Monakovo.**

Prospekti o zdravišči in vodozdravilici
in frankovano.

**GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE**

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal in prebavil**, pri **protinu, želodčem in mehurnem kataru**. Izvrsten je za otroke, pre- (2-6) bolele in mej nosečnostjo. I. Najboljša dijetetična in osveževalna piča.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

!! Podpisana išče !!

Poštenega krojaškega pomočnika, popolnoma veščega v voditeljstvu tega obrta. Zaslugek po pisnem dogovoru. (1094-1)

Ana Schweiger v Črnomlju.

Zahvala in priporočilo.

Najudaneje podpisani priredi (1093)

v nedeljo 2. oktobra 1892

V zdravišči kamniškega kopališča koncert v slovo

zdržan s plesnim venčkom

(Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 30 kr.)

Svirala bo godba c. kr. pešpolka baron Kuhn.

Na prav mnogobrojni obisk se najljudne pozivljejo p. n. gostje iz **Kamnika in okolice**, kakor tudi iz **Ljubljane**. Ob jednem izreka podpisani za dosedanje obiskavanje od njega obskrbljene zdraviške restavracije v Kamniku svojo najtoplejšo zahvalo ter se uže danes priporoča spoštovanim gostom iz Kamnika in Ljubljane, da bi ga kakor dosihob tudi v naprej, ko se nastani v **Ljubljani**, kjer bode z dnem **1. novembra t. l. prevzel restavracijo v hotelu „pri slonu“**, v prav velikem številu obiskavati blagovoli. Z velespoštovanjem

JANEZ MAYR, restavrator.

Pristna italijanska vina

v gostilni (1073-3)

„pri belem volku“ (Weissen Wolf)

liter 36 in 44 kr.

Na najnovješti in najboljši način

umetne (228-59)

zobe in zobevja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja in vse zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine z usmrtenjem živeca**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

1000 pienskih mark, okoli 170 vrst, 60 pf., 100 raznih prekomorskih 2.50 M., 120 boljših evropskih 2.50 M. pri G. Zechmeyer, Norimberk. Nakup. Zamena. (744)

Popolno in praktično igranje na citre

poučuje doma in zunaj doma.

Kdo? in kje? pové iz prijaznosti upravnosti Slovenskega Naroda. (1060-4)

V nedeljo dne 2. oktobra t. l., otvoril budem novo zidano, pri kolodvoru v **Kranji** stojecu **restavracijo.**

Točil budem **izvrstna in pristna vina in pivo** ter postregel z **dobrimi jedili**. — Na razpolago imel budem tudi **prenočišča za gospode potovalce**. (1070-3)

Priporočam se p. n. gg. potnikom in drugim za mnogobrojni obisk. S spoštovanjem

Fran Ks. Sirc.

FRAN KAISER

puškar v Ljubljani

(Odkovan v Gradišču 1890. leta, v Trstu, Gorici in Zagrebu 1891. leta)

priporoča mnogovrstno

zalogorožja in raznih lovskih potrebščin, kakor tudi pušk lastnega izdelka

ter izvršuje vsakojaka popravljanja točno in po najnižjih cenah. (949-7)

Mož,

kateremu so popolnoma dobro znane **ljubljanske** in deželne **kranjske** razmere, ki je zmožen kaj reprezentativat, inteligenčen, star 30 do 40 let, zdrav in krepek, nemškega in slovenskega jezika v govoru in v pisavi popolnoma vešč, neomadeževane preteklosti in ki se more izkazati, da so mu finančne razmere popolnem urejene (varščina), se vzprejme kot poslovodja in acquisiteur (zmožnost pogojena) ljubljanske glavne agencije jedne najimenitnejših avstrijskih zavarovalnih družb in pri posebnih rabljivosti in če mu bode vedenje tako, da bode zadovoljil vsem zahtevam, dana mu je prilika, da si osnuje gotovo in trajno službo.

Prosijo naj pa za to službo le take osebe, ki odgovarjajo **vsem** tem pogojem, katere **imajo zanimanja in ljubav za asekurančne poslove in resno voljo**, vsem do njih stavljenim zahtevam z **jednakomerno marljivost** in **žalavo** vstrejnostjo zadovoljiti in ki so tudi sicer brezmadežnega vedenja. (1098-1)

Lastnorodenčni nemški in slovenski pisane prošnje, katereim se imajo priložiti **prepisi** spričeval in **referencije**, pošljejo naj se upravnemuštu tega lista pod **201,191**.

P. N.

Čast mi je obznaniti, da sem goštilno **„k parovozu“** od južnega kolodvora premestil v hišo tik novega državnega kolodvora

Petrinjska ulica št. 44.

Z velespoštovanjem (1096-1)

Josip Luzar

gostilna „k parovozu“ Petrinjska ulica št. 44. tik novega kolodvora ogrskih državnih železnic v Zagrebu.

K št. 7882 od 1. 1892.

Aviso.

Dnē 13. oktobra t. l. ob 11. uri dopoludne vršila se bode pri c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradišči **javna pismena ponudbena obravnava radi osiguranja traktersko navadnega hranjenja v c. kr. vojaških bolnišnicah v Gorici in Celovci**, potem radi **zalaganja z zdravniškimi potrebščinami 1. vrste za vojaško bolnišnico v Gorici**.

Natančneji pogoji za udeležbo pri tej obravnavi se lahko izvedo pri vseh garnizijskih in vojaških bolnišnicah kornega področja, trgovinskih in obrtnih zbornicah v Gradišči, Gorici, Ljubljni, Celovci, Ljubljani, Rovinju in v Trstu, mestnih svetovalstvih v Gorici in v Celovci ter slednjih tudi pri imenovani korni intendanciji.

V Gradišči, dnē 16. septembra 1892.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Mala oznanila.

Ahčin Albin C.

Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zalogalica dinamita, kuhinjske oprave, kmetijskega in rokodeljskega orodja, štedilnih ognjišč, peči, nagrobnih krijev itd. priporoča po najnižjih cenah.
(628-19)

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvojnišče, priporoča se častitemu občinstvu tu in na deželi za vse stolarska dela in poprave po nizkih cenah; prevzema v popravo vsa v njegov obrt spadajoča dela.
(616-19)

Bilina F. & Kasch

Židovske ulice št. 1, priporočata svojo bogato zalogalo raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in amerikanske buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravo se izvršujejo natančno pod poroštrom.
(608-19)

Herceg Jos.

brivec, Stari trg št. 4, priporoča svojo bogato zalogalo vsakovrstnih mineralnih vod in vrelcev, specerijskega in materialnega blaga, barv, lakov, čopičev, tu in inozemskih vin, posebno najfinješi cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi.
(615-19)

Hoffmann Frid.

urar, Dunajska cesta št. 16, priporoča svojo bogato zalogalo raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in amerikanske buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravo se izvršujejo natančno pod poroštrom.
(608-19)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12; izdelovalci kirurgičnih instrumentov, nožar in orožar; odlikovan z diplomami, svetnjami itd.; izdeluje po naročilu vsa v njegov stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravljanje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno.
(574-20)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporoča svojo veliko zalogalo raznovrstnih šivalnih strojev in biciklov po nizkih tovarniških cenah. Prevzema tudi vsa v to stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravljanje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno.
(571-19)

Jesenko B.

Stari trg, priporoča svojo bogato zalogalo narejenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šagi in nizki ceni; velika zalogalica zimskih sukenj, srajce, jopičev, spodnjih hlač ter kravat itd.
(575-20)

Kenda H.

na Mestrem trgu, priporoča krasno okičene klobuke za dame po gld. 1-80, 2-50, 3-50, 4-80, 5-50, 6-80. Ilustrovani cenik franko. Čisto svilnati foulard po 65, 80 kr., gld. 1-10, 1-30, čisto svilnati Sarah vseh barv po gld. 1-10; čisto svilnati Merveilleux po gld. 1-65, 1-20; čisto svilnati žepni robei po 38 kr.; čisto svilnati črn Diagonal in Brocat za jopiče in cele oblike po gld. 1-20, 1-65.
(612-19)

Klauer J.

trgovca na Glavnemu trgu ("pri voglu"), priporoča veliko svojo zalogalo specerijskega blaga, kakor tudi vse vrste žganja, ruma in likerov, posebno pristni sivočev, tropinovec in brinjevec.
(576-20)

Košir A.

jermenar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporoča se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovem stroko spadajočih del. Izdeluje jermenar za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opravo za konje, jezdce itd., sedla od gld. 12, jezdna oprava od gld. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovčekti in druge potne torbice za gospo in gospode po nizkih cenah.
(627-19)

Detter Fran

Stari trg št. 1 (nasproti žeznemu mostu), priporoča svojo veliko zalogalo raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatilnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamorezuvice, žito distilne in odbiralne stroje, odtrgače za koruzo robkat, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne pred tabovi in ognjem.
(62-19)

Drenik Marija

v Zvezdi, v hiši "Matic Slovenske", prodaja raznovrstnega blaga za ročna dela in vezenina po najnižji ceni, perilo in kravate za gospode. Izdelovanje nogovic in stroj. Predtiskarja in vezenina za perilo. Mnogovrstne košarice in parfumerija.
(623-19)

Frisch Ivan

jermenar in sedlar, Marijin trg, priporoča svojo veliko zalogalo angleške oprave za konje in kočije, sedlov za vojake in zasebne jedrce, kovčekov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermenarja za daljnogledne, stroje. Velika zalogalica listij iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smodke in tobak itd.
(614-19)

Kajzelj P.

Stari trg št. 18, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetlike, cerkevni svečniki, podobe v okvirih itd., barveno steklo za božje hramne. Prevzema v to stroko spadajoča naročila pri stavbah, katera izvršujejo točno in ceno. Največja izbera kuhinjskega orodja.
(618-19)

Lassnik Pet.

trgovec, Gledališke ulice, priporoča svojo bogato zalogalo vsakovrstnih mineralnih vod in vrelcev, specerijskega in materialnega blaga, barv, lakov, čopičev, tu in inozemskih vin, posebno najfinješi cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi.
(615-19)

Mikusch L.

Mestni trg št. 15, priporoča veliko zalogalo dežnikov in solnčnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preoblike in popravila izvršujejo se točno in ceno.
(613-19)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8, priporoča svoj atelier za vse v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povezjanja vseh vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni.
(577-20)

Noll F. S.

stavbeni in galerijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstno pokriwanje streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Na izberu je bogata zalogalica različne kuhinjske in hišne oprave. Posebno se priporoča za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoča dela, popravila, naprave kopeljskih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotedne poprave izvršujejo najceneje. Proračuni pošiljajo se na zahtevanje brezplačno.
(578-20)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovan, l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogalo raznovrstne garantično pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegras, škafov, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jrbasev, sit, rešet, tijih kletk, peharjev, strunc, slam, slam-podveznic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja za pletenje, konjskih in krvajih repov, kozine itd.). Izdelovalci raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pleteni kovčekov za potovanje. Skatije s patentom zaporo za poštne pošiljatve itd.
(629-19)

Pibroutz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporoča svojo veliko zalogalo Dunajskih klobukov in slamnikov za dame, trakov, peres, cvetki, modrcve ter vsakovrstnih volnenih, cvirnatih in svilenih rokovic. Prevzema tudi vsa popravila ter jih izvršujejo točno in ceno.
(656-18)

Ranzinger R.

spediter na Dunajski cesti št. 15, prevzema vsakovrstno izvozje in dovozje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilom točne in cene izvršbe.
(617-19)

Ranth M.

(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporoča veliko zalogalo oprem za krojače in devljarje, belopretne blaga in podvleč, bombaza in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljicanje, tkaneva in nogovičarskega blaga, predpasnike, životkov in rokavic, pozamentarskega in drobnega blaga trakov, čipk in petljau, čipkasti zaves in preprog, umeteljnih cvetov in njih delov.
(659-18)

Petrin J.

mešč, stavbeno in hišno mišarstvo s stroji in parom, priporoča se p. n. občinstvu za vsakojaka pohišna dela, gg. stavbenim podjetnikom za izvršitev mižarskih del za stavbe. V zalogi je vedno suh in dober les. Vskojaka naročila izvršujejo se realno in solidno ter po pošteni ceni. Cenik in troškovni preudarki zastonj in franko.
(785-15)

Fajdiga Filip

mizar v Slonovih ulicah, priporoča svojo veliko zalogalo raznega pohištva; vsprejemlja vsa v njegovem obrt spadajoča dela, katera izvršujejo točno in ceno.
(573-20)

Kunst Al.

Zidovske ulice št. 4, velika zalogalica obuvi lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi. Vskojaka naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunajih naročilih blagovoli naj se uzorec uposliti.
(607-14)

Podkrajsek Marija

Spitalske ulice, ima v vedeni zalogi vsakovrstne sube venc in cvetlice, šopke za cerke, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, opravne in sploh lišč za šivilje in krojače.
(631-19)

Razinger J.

sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoča dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in solidno. Vskovrtni obrazci stolov na razpolaganje ter se pošiljajo franko. Popravila izvršujejo se točno in veste po naročilu. Cene jako nizke in dobro delo.
(632-19)

Reich Jos.

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporoča čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske oblike lepo očiščajo. Pregrijala vsprejemajo se za pranje in čren v poobarvanje. V barvariji vsprejemajo se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.
(633-18)

Mikusch L.

stolar, Florijanska cesta št. 32, priporoča svojo obrazce stolov na razpolaganje, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske oblike lepo očiščajo. Pregrijala vsprejemajo se za pranje in čren v poobarvanje. V barvariji vsprejemajo se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.
(633-18)

E. Reksingerja nasledniki

optični zavod, Pod Trančo št. 2 v Ljubljani, priporoča

veliko zalogalo dežnikov in

solnčnikov lastnega izdelka

po najnižjih cenah. Preoblike

in popravila izvršujejo se

na zahtevanje brezplačno.
(584-20)

Rudholzer Nik.

urar in optiker, Mestni trg

št. 8, začitatelj kontrolnih

ur visoke c. kr. avstrijske in

kralj. ogerske vlade, zaprisežen

cenitelj v optički stroki,

priporoča svojo zalogalo dobr

ur po nizkih cenah.
(621-19)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporoča svojo zalogalo živilske, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po tako znižani ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje.
(660-18)

Pilko Fr.

ključavnica, Marije Terezije cesta št. 4, prevzema vsa v njegovem stroko spadajoča dela

in na deželi; napravlja štedilnik in

kompleksno skupino v

zgodnjih letih.
(579-20)

Zoppitsch M.

v Kolodvorskih ulicah št. 24,

priporoča veliko zalogalo iz

vrstnega piva v steklenicah

pre Graške delniške družbe.
(610-19)

Žitnik J.

čevljari in trgovci, Kongresni

trg št. 3. Velika zalogalica naj-

finješih obuvala za gospode,

dame in otroke; lastno izde-

Mnogo denarja

prisluži si lahko vsakdor z malo glavnico (od gld. 400—navzgor) na Dunajski borti Vestno navodilo daje verodostojen strokovnjak (kristjan). Znaten uspeh dokazljiv.
Vprašanja, na katera se daje frankovan odgovor, odpravlja pod šifro „A. 3647“ Rudolf Mosse na Dunaji. (1082—2)

L. M. Ecker

7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7

priporoča se za naročbo

vodovodnih instalacij
vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stranič, pisoarjev, kuhinjskih odlivkov iz steklenega loščila in fajančine, potem stranične cevi iz ulitega železa in ganjice ter ima vse to v zalogi.

Prevzemam vsakovrstna

kleparska dela, stavbinska in galerijska
ter je izvršujem solidno, takisto prevzemam tudi vse po-prave ter je izvršujem najskrbnejše. (432—23)

Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebščin in loščene kuhinjske posode.

Najbolja izvršitev pokrivanj iz lesnega cementa in strešnega kljeja, z mnogoletnim jamstvom.

Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, strešnega kleja in strešnega papirja najboljše vrste po naj-nizjih cenah.

Proračuni troškov, kdor je zahteva, zastonj in frankovan.

Štajerska deželna Rogaška kiselina.

Tempeljska in Styrijska slatina.

Sveža polnitev v novozgrajenem polnilnem rovu od neposrednega dotoka iz vrelca. (478—7)

Te glavberjevolne kiseline, katera ni samo izborni sredstvo proti boleznim prebavnih organov, nego tudi jako prijetna hladilna piča, ~~ni~~ ni zamenjati z drugimi kiselinami, katere se prodajajo pod imenom „Rogaške“.

Dobiva se pri slatinarstvu v Rogatu in na Slatini in pri glavnih založnikih v Ljubljani: Mihaelu Kastnerju in Moretu Wagnerju vdovi, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih voda, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu.

Gostilničarsko posestvo

na glavni cesti blizu Celja, obsegajoče hišo z jednim nadstropjem, kegljišče, vrt za sedeti in zelenjak,

je z vso hišno opravo takoj na prodaj.

Natančneje se izvē pri gosp. Ferdinandu Rakef-u v Spodnji Hudinji, pošta Celje. (1052—3)

Anton Stacul

trgovina s delikatesami in vinom
Šelenburgove ulice št. 4.

Naznanjam, da so došla pristna bela in rudeča

(1067—3)

italijanska namizna vina,

kakor tudi fina desertna vina, n. pr. Marsala, Chianti, Barbara, pelinovec. Nec-bito itd. vse od najzanesljivejših tvrdk, zajamčeno kot pristna naravna vina. Ob jednem priporočam bogato svojo zalogo finih in svežih delikates za jesensko in zimsko dobo: Praski in Graski prekajeni pršut, raznovrstne domače in druge klobase, fine mesne in ribje konserve, namizni desertni sir, Št. Danielski sirovit pršut, pristne francoske in Kromeriske gorjušice, Suchard čokolade, Van Houten Cacao, Liebigov, Kemerikov, Armourjev jušni ekstrakt, specijalitete v inozemskih, nemskih, italijanskih in francoskih vinih, šampanjec, likeri, cognac, rum, čaj i. t. d. po jako nizkih cenah pri najpazljivejši postrežbi.

Z mnoga naročila se priporoča s spoštovanjem

Anton Stacul
sladčičar.

Maribor na Dravi. Hiša

z vrtom in dvema stranskima poslopjem

v kateri je pekaria in gostilnica, ki vrže na leto najemnine v vsem 1600 gld., proda se za 24.500 gld. (1083—2)

Povprašati je pri lastniku gosp. Frideriku Schediwy, v Gradci, Annenstrasse 19.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnosti je izborni delo

Dra Retau-a Sebeohrana.

Češko izdanie po 80, nemški izdaji. Z 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegevi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bieray“ v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsej knjigarni. (1089—39)

Častna diploma Zagreb. 1891. Zlata svetinja Temesvar.

Kwizde

restitucijska tekočina

Pralna voda za konje. Cena steklenici 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se nad 30 let v dvornih hlevih, v velikih hlevih vojnških in zasebnih kot krepčilo pred in po težkih delih, proti podvitjam, izvinjenjam, otrpeni kit i. t. d. ter daje konjem posebno moč za brzi tek.

Paziti je na goreno varnostno znamko in zahtevati je izrecno Kwizdinovo restitucijsko tekočino.

Dobiva se v vseh lekarnah in trgovinah s specerijskim blagom.

Glavna zaloga (241—11)

Franz Joh. Kwizda,
e. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik,
okočni lekar v Korneburgu pri Dunaju.

Izurjen solicitator

išče službe.

(1063—3)

Več se izvē pri upravnitvu „Slovenskega Naroda“.

Hiša na prodaj

na Igu „pri Merčniku“, pripravna za gostilno, ima 5 sob, klet in kaščo. Poleg hiše je majhna, hišica z jedno sobo in s tremi drugimi shrambami hlev, svinjaki, pôd, ledenica, vodnjak, vrt s sadnim drevjem in kozolec.

Več se izvē pri Franu Pavliču na Glincah h. št. 12 pri Ljubljani. (1079—3)

Nepremočne vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860—52)

R. RANZINGER

spediter e. kr. priv. Južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

VIKTOR BOLAFFIO

vinski trgovec

naznanja slav. občinstvu in p. n. gospodom gostilničarjem, da ima sedaj svoje

vinske kleti

v lastnem poslopij (955—7)

poleg Ljubljanskega drž. (Rudolfovega) kolodvora v Spodnji Šiški.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

(263) (20) je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnatne barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri IVANU LUCKMANN-U. FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platinem civilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenih poprav ne zahtevajo. — Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapecirani modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu menu, imeti dobro postejo, ne ustrezojo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo nadvadne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapecirane in s civilhom preoblečene po 15 gld. (714—29)

KATHREINER' JEV

Kneipp'ova
sladna
kava.

(1089—2)

Neprekosen primesek navadni kavi.

Pristna samo s to varstveno znamko. Svari se pred ponarejanjem.

Kakor zmeraj,
dobé se tudi letos
najlepši
in
najcenejši

Kdor hoče uživati dobro jedino prave — ne na pol sežgane in paokus imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kupi le ono v rudečih štirogelnatih zavojuh
bratov Ölz z varstvenima znamkama slike in
ponev. — Če se primeša

Ölz-eva kava

ki je priznano najboljši in najizdatnejši primerek navadni kavi, dobi se **zdrava, cenena in hranična kavina piščana**, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redilne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,

od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščena tovarna za Kneipp-ovo sladno kavo v Avstro-Ogerski.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnim blagom.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov **IVANA JAX-a v Ljubljani**

dozaj: Marije Terezije cesta št. 2 (1051—4)
nahaja se od 1. dne oktobra 1892 počeni v isti hiši, toda
na Dunajski cesti
(v prejšnji restavraciji „Hotel Evropa“)
nasproti deželni civilni bolnici.

Najboljše milo v Ljubljani!

Doeringovo milo s sovo

je kakor znano najmilejše, najčistejše in najpripravnjše milo za
gojitev kože in lepote
in se dobiva odslej v vseh boljših trgovinah s parfumerijami,
leki in kolonijalnim blagom.

To milo dá koži mladostno svežost ter jo vzdrži
do visoke starosti

nežno in gladko.

Doeringovo milo ni samo v vseh tukajšnjih naj-
finješih damnih boudoirih, ampak skoro v vseh
hišah v Ljubljani in v okolici
v izključni porabi,
vsakdo jo rabi, komur je za to, da
lepo, zdravo in čisto kožo dobi.

X. (362—7)

Ker je Doeringovo milo s sovo **samo milo**, to je, ker je sestavljeno samo iz tolščobe in luga in nima nepotrebnih primes, niti lošča, niti sode, **tudi se je** **jako malo porabi**, a moči je porabljati do zadnjega koščeka, a navzlic temuj da je najboljše in kot koži najkoristnejše milo priznano, je vender

najcenejše toiletno milo na svetu.

Vsekemu komadu **Doeringovega mila** utisnjena je naša varstvena znamka, **sova**, odtod imenovanje: „**Doeringovo milo s sovo**“.

Cena 30 kr. komadu.

Dobiva se: Avg. Auer, Ferd. Bilina & Kasch, lekar Grötschl, Ant. Krisper, Ed. Mahr, Mayrjeva lekarna pri „zlatem jelenu“, Piccoli-jeva lekarna pri „angelju“, Ubald pl. Trnkoczy lekar. V Kranju: Martin Pettan, Rud. Starovasnik. — Generalno zastopstvo za Avstro-Ogersko: **A. MOTSCH & Co., Dunaj I., Lugeck 3.**

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Velika zaloga
(1024—3) vseh
šolskih potrebščin
po predpisih gospodov učiteljev in profesorjev.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Potezna peresa, tuš, ploveci, svinčniki, varovavec za svimčnike, naprave za špičenje svimčnikov, papir za pismo, bronove barve, bronov pršaček, usnje in jermenji za knjige, karmínova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krviljna črtala, trikoti, poštevanje, gladiila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitvenki, zlateškojke in srebroškojke, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč.

otročji vozički

same pri (397—30)
Antonu Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborno marčno pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže. $\frac{1}{4}$ litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospé Ivani Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljen na podplatih, petah in drugim trdim praskom
Dobiva se v lekar-nah.
La obliž dobiva se le v jednej valnosti po 60 kr.
Zahetaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko priznaličnih pisem je na ogled v

L. Schwenk-a lekarna
(524) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbaucher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Kočičkem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrieni; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celj J. Kupferschmid.

Ponudimo po najnižjih cenah:

Zarezano vštricno ostrešno opeko

(Strangfatz-Dachziegel) najboljše vrste.

Veliko zaloge

lončenih pečij in štedilnikov

ter vseh v to stroko spadajočih izdelkov.

Specijaliteta:

Majolika peči.

Lepenke (Dachpappe), karbolej, roman in portlant cement, cevi iz kamenine, nasade za dimnike iz kamenine, ognju protivno opeko in plošče osamljače (Isolirplatten). (715—15)

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah tlakanje z asfaltom, s chammottnimi in cementnimi ploščami.

Odličnim spoštovanjem

F. P. Vidic & Co., Slonove ulice.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala od kaučuka, gosja peresa, škrípna peresa, kreda bela in barvasta, držala za kredo, črtala, črtani listi, brisalne desčice, brisalni gumi, pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta, milimeterski papir, glasbene mape, natorni gumi, natorni papir za risanje, nigrorvin, beležnice, beležne tablice, slikarske ploščice, škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe barve, prozirno platno, prozorni papir, čopiči, portfeljni klinci; preparacijski zvezki, strgalni gumi, risalnice, risalni ogel, risalni čavljčki.

Karl Till v Ljubljani

Špitalske ulice št. 10.

Risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škriljati klinci, škriljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisanke, šolske torbe, sepija tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisanke, tinte črne in barvaste, tintni gumi, tintni črtalci, črtalci, črtalnički, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, sredje za risanje.

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-Jevo
Kneipp-ovo
sladno kavo
za primeso.
Dobiva se povsodi.
Pred ponaredbami se svari.
(1084—2)

Gričar & Mejač
preje M. Neumann.
Najstarejša in največja
konfekcijska zaloga
v Ljubljani, Slonove ulice štev. 11.

! Novo došle jesenske novosti !
v ženskih dež. plaščih, dolmanih, zgornjih
suknjah, jaketih, potnih oblekah, pelerinah.
Največja izbéra
v otroških in dekliških plaščih in jaketih
po jasni cenah.
Ilustrovani katalogi zastonj in franko.
Jesenske vrhne sukne, menčikovi, vre-
menski plašči in obleke za gospode in
posebno praktične za šolske dečke
po najnižjih cenah. (1030—6)

Opomba : Takih konfekcijskih predmetov, kakeršnih
nimava v zalogi, dajeva iz dobrega blaga, ka-
terega se pri naju nahaja obilna vzgledna kolekcija, po meri
in najnovejšem kroji točno in načeneje na Dunaju izdelati.
RAZPRODAJA
od M. Neumann-a prevzete
konfekcijske zaloge
po znatno znižanih cenah.

Lepa, suha koruza
drobno in debelozrnata, je zopet zadobiti na debelo in drobno
v Treo-tovem magacinu za žito
v Ljubljani, Gradišče, Rimska cesta št. 6
pri
IVANU LININGER-ju
kateri priporoča tudi svojo
zalogu Radanjske in Radgonske kisle vode.
(232—29)

Knjigarna
KLEINMAYR & BAMBERG
v Ljubljani
Kongresni trg štev. 2
priporoča svojo
popolno zalogu
vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih
šolskih knjig
v najnovejših izdajah, broširane in v močnem vezu, po
najnižjih cenah.
(1026—12)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.

Važno za vsako gospodinjstvo

je ukusna, zdrava in hkratu cenena

kava.

— Če se ravnaš po nastopnem navodilu, dobiš tako kavo. —

Navodilo, kako se rabi.

Kathreinerjeva Kneippa sladna kava se mora zmleti ali pa stolči in potem v vreli vodi **vsaj 5 minut** dobro kuhati. Zmleta navadna kava dene se v kavini samovar in polij jo z odlivko sladne kave.

Pripravlja se pa tudi lahko tako, da se sladna kava, ko se je pet minut dobro kuhala, odstavi od ognja, potem pa pridene zmlete navadne kave, vse pusti pokrito stati kacih 5 minut in naposled precedi.

Po tem, kakeršen ukus se hoče imeti, pridene se **do polovice** navadne kave, za otroke in bolnike se pa navadna kava popolnoma opusti. — Smokvine kave ali cikorije pa sladni kavi ni treba pridevati, ker ima že tako, če se je dobro kuhala, lepo zlato-rujavo barvo in bi se s pridejanjem cikorije le spridil ukus te kave.

Kathreinerjeva Kneippa sladna kava se dobi v vseh specerijskih, droguerijskih in delikatesnih prodajalnicah. Pri nakupu se naj pazi, da se ne prodaja **nikdar odprt** temveč le v originalnih zavitkih á $\frac{1}{2}$ kg. Občinstvo strašno sleparijo z vsemi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk in tekst popolnoma ponarede, ponarejeno blago pa nema podobe velečastitega gospoda župnika in podpisa: Franca Kathreinerja nasledniki. Nikdo naj ne sodi Kathreinerjeve Kneippa sladne kave, če ni dobil **pristne z varstveno znamko**.

Glavna stvar: Prava priprava!

(1087)

Razglas.

Tvrda Franca Kathreiner-ja nasledniki na Dunaju in v Monakovem napravlja sladno kavo z ukusom navadne kave in jo prodaja z mojo podobo in podpisom.

To se vrši z mojim izrecnim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da v tej kavi z ukusom navadne kave ni onih škodljivih snovij, katere so v navadni kavi in se imenujejo „Coffein“.

Poleg tega ima pa Kathreinerjeva sladna kava to prednost, da se lahko vsakdo, tudi kdor ne mara sladnega ukusa, lahko odpove navadni čisti kavi in zato dobi zdravo in tečno pijačo, katere poraba bode v korist tudi našemu kmetijstvu.

V Wörishofen dn. 1. marca 1891.

Podp. S. Kneipp m. p.

katoliški župnik.

Razglas.

Ko so mnogi zdravniki potrdili trditev župnika Kneippa „da navadna bobova kava vznemirja živec in je torej zdravju škodljiva, zlasti ženskam in otrokom, za nervozne, bledične, krvi revne ljudi pravi strup“, se priporoča pridevati sladno kavo in s tem odpravljati škodljive lastnosti navadne kave.

Primerjal sem sladno kavo tvrdke „Kathreinerjeve“ z izdelki vseh mi znanih konkurenčnih tovaren in jo moram na podlagi svojih preiskovanj za „najbolj“ priznati, ker je na izvrsten način narejena in daje pijačo, ki spada na mizo bogatinov in ubožcev. Od mene preiskani izdelki, kateri niso iz Kathreinerjeve tovarne, imajo neprijeten, žgoč in zoperno sladek ukus.

Dr. H. Willemer,
mestni kemik v kr. okrožnem glavnem mestu Landshut.

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

Dobro prebavljanje je najbistveneji pogoj za telesno zdravje. Za to se priporoča najbolje **Maggi-jeva zabela za juhe**. — Če nima človek teka do jedij ali mu je motena prebava, pomaga čašica bouillonja, ki se prireja tako, da se jedna patentovana **Maggi-jeva Jušna kapica** jednostavno polje z vrelo vodo. — Te kapice dobé se v vseh lekarnah, droguerijah, špecerijskih in delikatesnih trgovinah za ceno po 8 kr. (1099—1)

Anton Schuster

„Pri Tončku“

Prvi Ljubljanski

konfekcijski salon za gospé

Špitalske ulice št. 7, I. nadstropje

priporoča

za jesensko in zimsko sezono

po čudovito nizkih cenah

največjo izběro modernih in najboljših dežnih plaščev za gospe, deklice in otroke, dolmanov, jesenskih in zimskih zgornjih sukenj, vrhnih sukenj, žaketov, ovratnikov, bluzen najnovejšega kroja, kakor tudi vsake vrste konfekcijskega blaga za dame, angleške in domače modne robe za gospode, najnovejše robe za gospojinska oblačila, čivijot, flanele, kašmir, loden, pristnobarvni barhant, pliš, baržun, svilenine, blaga k pohištву, salonskih in tekalnih preprog, zastorov, garnitur, irhastega sukna, posteljnih uložkov, gradel, oksford, šifon, julet, platnene namizne oprave, žepnih robcev in prekrasnih rut za na glavo i. t. d.

Opomba.

Konfekcijskih predmetov dam vseh od moje dobre robe, ki jo imam v zalogni, po najnovejšem kroji na Dunaji zgotovljati, v sled tega sem v položaji, da lahko mnogo ceneje prodajam od vseh mojih konkurenč ter priporočam cenjenim p. n. naročnikom, kar bude njim samim v prid, da se o tem, če bi kaj trebali, sami preprčajo. Po meri napravljeni konfekcijski predmeti se na Dunaji zgotovijo v 8. dneh ter jamčim za to, da se prav dobro pristajajo, ker sem za pomerjenje angaževal nalašč izvrstno Dunajsko krojačico.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Schuster.

(966—5)

A. KORSIKA

v Ljubljani

izdeluje po naročilu

(67—30)

sveže šopke in vence s trakovi in napis.

Suhih vencev je v zalogni, najnovejše façone in najnižje cene i. t. d. i. t. d.

Klobuke za gospé

najukusnejše nakičene, izk'jučljivo **najnovejši modeli**, mej njimi tudi letos zelo priljubljena façona „**Rusticana**“, po vsaki poljubni ceni, kakor tudi **potne klobuke za gospe iz lodna** z lepimi lovskimi nakitnimi peresi, dalje najbogatejšo izběro **klobukov za gospe brez nukita** v najmodernejsih bojah in oblikah, lepih **nojevih peres** po nizki ceni, **santazijskih nakitnih peres**, **spon** (agrafov) priporoča

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani

„**predici pri križu**“.

(956—41)